

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723

CEDAD
Ul. Ristori 28 /
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 257 (13.488)

Trst, sreda, 8. novembra 1989

Pod pritiskom množičnih demonstracij in pravega eksodusa proti Zahodni Nemčiji

Včeraj nepričakovano odstopila celotna vzhodnonemška vlada

Ustavna komisija zavrnila vladni zakonski predlog o potovanjih v tujino - Včeraj začel zasedati tudi partijski politbiro, ki razpravlja o političnih in gospodarskih reformah

VZHODNI BERLIN — Včeraj popoldne je odstopila celotna vzhodnonemška vlada, ki je tako popustila vse hujšemu pritisku množičnih demonstracij (na sliki AP manifestacija v Leipzigu) in pravega eksodusa proti Zvezni republiki Nemčiji. Vest o odstopu je sporočil novi vladni glasnik Wolfgang Meyer, ki je tudi povedal, da bo ministrski svet opravljal redne administrativne zadeve, dokler ljudska skupščina ne bo imenovala nove vlade.

Odstop vlade so glasno zahtevali na vseh demonstracijah, ki so v zadnjih dneh pretresale to državo, vest o odstopu pa so sporočili le nekaj ur potem ko je parlamentarna ustavna komisija zavrnila vladni osnutek novega zakona o potovanjih v tujino. Komisija je namreč menila, da je predlog zakona, ki naj bi bil v skupščini sprejet najkasneje do 20. decembra, v nasprotju s pričakovanji prebivalcev NDR in zato kot tak povsem neprimeren za ponovno vzpostavitev politične verodostojnosti vzhodnonemškega državnega vodstva. Parlamentarna komisija je zato od vlade zahtevala, da še enkrat razpravlja o zakonu, ki naj bi prinesel liberalizacijo potovanj, v bistvu pa ohranja potrebo po vizumu in dovoljuje, da vzhodnonemški državljani v tujini lahko prebije največ 30 dni na leto.

V Vzhodnem Berlinu se je včeraj začelo tudi zasedanje politbiroja vzhodnonemške partije, na katerem naj bi potrdili odstop petih najstarejših članov, razpravljali pa naj bi tudi o paketu političnih in gospodarskih reform, ki predvidevajo ustanovitev ustavnega sodišča, reformo upravljanja in ukinitve privilegijev za funkcionarje SED, predvsem pa naj bi prispevale k izboljšanju materialnih pogojev vzhodnonemškega prebivalstva.

Višji sodni svet potrdil premestitev Di Pise

RIM — Po več kot devet ur dolgi razpravi se je plenum Višjega sodnega sveta odločil za premestitev sodnika Di Pise, ki je bil vpleten v škandal anonimnih groženj in pisem, ki so krožila po sodni palači v Palermu. Za sodnikovo premestitev je glasovalo 18 sodnikov KD, KPI in PSI proti pa je glasovala skupina demokratičnih sodnikov, ki je zbrala 11 glasov. Njen predlog, da bi premestitev prenesli za nedoločen čas in bi medtem poglobili vzroke, ki so privedli palermsko sodstvo do tako zapletenega položaja, je večina odklonila.

Sodnik Alberto Di Pisa bo torej premeščen, ker je po mnenju plenuma Višjega sodnega sveta to najustrežnejša rešitev. Ne gre torej za kazensko premestitev, temveč za neusklajenost z delovnim okoljem, ki se je ustvarila potem ko je kazensko sodišče začelo preiskavo o avtorju anonimnih grozilnih pisem. Tudi izjave, ki jih je Di Pisa dal še potem ko se je začela preiskava, so močno kompromitirale njegovo bivanje v palermški sodni skupnosti. Po mnenju plenuma VSS je Di Pisa na tak način ustvaril napeto ozračje in nelagodnost med kolegi ter sumničenja, kar je močno motilo redno delo v sodni palači. Prva otipljiva posledica tega nezaupanja je bila ta, da so sodnika Di Pise izključili iz protimafijskega poola. Danes bo plenum Višjega sodnega sveta proučil tudi umestnost premestitve sodnika Ayale.

Ob istočasnih protimanifestacijah v Moskvi in drugih mestih

Manjši poudarek vojaškim uspehom SZ med včerajšnjo obletnico revolucije

MOSKVA — Le dvajset minut je trajala vojaška parada na Rdečem trgu ob 72. obletnici oktobrske revolucije. V obdobju glasnosti, perestrojke in uspešnega medblokovega dogovarjanja ter gospodarske in družbenopolitične krize na evropskem Vzhodu ni bilo primerno dati prevelik poudarek socrealistični koreografiji komandnega komunizma. Tudi obrambni minister Dimitrij Jazov je imel skoraj pacifični govor, Rdeča armada v bistvu mora ostati budna, ker se nekateri krogi še niso sprijaznili z dejstvom, da je končalo obdobje hladne vojne. SZ pa pridobiva na ugledu, ker se vsestransko trudi za razorožitev. Na Rdečem trgu je bilo torej letos precej manj vojaške »mašinerije«, izostale so rakete srednjega in kratkega dometa, edina novost je bila zadnja verzija tanka T 72. Novost je bil tudi intervju, ki ga je sovjetski voditelj Gorbačov dal takoj po paradi in v katerem je spregovoril o težavah sedanjega trenutka. Gorbačov ni skrival svojega strahu pred prihodnostjo, ker nad perestrojko kot Damoklejev meč visijo

centrifugalne težnje v raznih republikah.

Precej večja novost pa je bilo dejstvo, da se je istočasno v predmestju Moskve odvijala protimanifestacija, na kateri je več kot 10 tisoč ljudi skandiralo gesla proti partiji, ne da bi policija posegla. Varnostniki so le preprečevali, da se ne bi udeleženci protimanifestacije preveč približali Rdečemu trgu. Na njej so razvili stare ruske trobojnice (na sliki), vmes so bili praporji s sinjim križem sv. Andreja, pa ukrajinska in druge nacionalne zastave. Transparenti z napisi, naj jim proletarci vseh dežel oprostijo, so bili skrajno zgovorni, prav tako zahteva o ukinitvi 6. člena zvezne ustave, ki daje partiji vodilno vlogo. Vzklikali so Jelcinu napadali pa Ligačova, kot predstavnika dogmatskega krila sovjetske partije.

Do zapletov je prišlo tudi drugje po Sovjetski zvezi. V Tbilisiju in v Erevanu so zažigali sovjetske zastave, v moldavskem glavnem mestu je 5 tisoč ljudi mirno zasedlo glavni trg in tako prisililo oblasti, da so premestile uradno slovesnost.

Ravena se je poslovila od Zaccagninija

RAVENA — Velika množica se je včeraj popoldne poslovila od bivšega tajnika Kršćanske demokracije Benigna Zaccagninija. V Raveno je v zasebni obliki prispel tudi predsednik Cossiga, tako uradno kot neuradno pa so se pogreba udeležili tudi številni politični predstavniki.

Po verskem obredu, ki sta ga opravila ravenški nadškof msgr. Tonini in kardinal Silvestrini, se je od Zaccagninija poslovil najprej komunist Boldrini, za njim pa tajnik KD Forlani. Na pokopnika je Boldrinija vezalo veliko prijateljstvo še iz otroških let, ki se je še bolj utrdilo v času odpornosti. Forlani je v svojem posegu med drugim dejal, da je tudi tako številna prisotnost na njegovi zadnji poti dokaz, »da je bil Zaccagnini priljubljen in pošten politik, ki ni poznal retorike in ni nikoli iskal časti, temveč demokratično in dosledno soočanje z zavezniki in nasprotniki«.

S srečanja ministrov za prevoze Italije in Jugoslavije

Nujna je vključitev v moderne sisteme Evrope

ALEKSANDER SIRK

TRST — Nedavni bujski pogovori med predsednikoma italijanske in jugoslovanske vlade Andreottija in Mikulića so obrodili prvi rezultat. Včeraj sta se namreč v vladni palači v Trstu srečala ministra za prevoze obeh držav, ki sta s tem prvim uradnim sestankom začela uresničevati širši dogovor med Italijo in Jugoslavijo. Carlo Bernini in Jože Slokar sta se s svojimi sodelavci najprej na štiri oči pogovarjala o odprtih vprašanjih skupnega interesa v prevoznem sektorju, pozneje pa so se sestanka udeležili tudi predstavniki vlad in odborniki za prevoze Slovenije, Hrvaške, Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Tridentinske-Južne Tirolske ter avtonomnih pokrajin Trento in Bocen. Srečali so se torej

predstavniki dežel in republik tega območja in razpravljali o enem najbolj perečih vprašanj, o prevozih, od rešitve katerih je v veliki meri odvisen splošni razvoj tega prostora, ki z velikim pričakovanjem in tudi s številnimi neznankami čaka na leto 1993. V tem vidiku so predvsem velike važnosti, čeprav zelo kompleksne, prometne povezave, tako cestne kot železniške, med Italijo in Jugoslavijo. In o vseh teh vprašanjih, s pogledom uprtim na sobotni sestanek v Budimpešti med podpredsedniki vlad in zunanjimi ministri Italije, Madžarske, Avstrije in Jugoslavije, je tekla beseda na včerajšnjem srečanju v tržaški vladni palači na Trgu Unità.

Da je sektor prevozov zelo važen, ni dvomov. Tako je bilo tudi včeraj odločno poudarjeno na tiskovni konfe-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

SZDL
zahtevala
da se s Kosova
vrnejo miličniki
iz Slovenije

NA 2. STRANI

Podoba Trsta
v prihodnjem
stoletju

NA 5. STRANI

● Nujna je vključitev

NADALJEVANJE S 1. STRANI
renci, ki je sledila srečanju med ministroma in s predsedniki in odgovornimi za prevoze tega območja. Minister Bernini, ki je bil tako kot njegov kolega Slokar zelo zadovoljen s sestankom in njegovimi zaključki, je med drugim poudaril, kako so na srečanju vzeli v pretres številna vprašanja, med katerimi so bila v ospredju tista, ki zadevajo problem zaščite okolja pri gradnji velikih prometnih infrastruktur. Najavil je tudi, da si bosta v kratkem sledila dva delovna sestanka, na katerih si bosta državi izmenjali informacije in skušali reševati vprašanja, ki zadevajo železniške, cestne in priobalne povezave ter letalski promet oziroma nove zračne koridorje.

V zvezi z vsemi temi problemi je bila še posebej poudarjena koristnost sodelovanja med članicami delovne skupnosti Alpe-Jadran, ki je nekako utrla pot za širše sodelovanje med državami z različno družbeno ureditvijo. Minister Bernini je tudi sporočil, da se na osnovi koristnosti in učinkovitosti te delovne skupnosti že ustanavlja nova: dežele iz srednje Italije, vključno z Emilijo-Romagno, se namreč s sosedami onkraj Jadrana že konkretno dogovarjajo za ustanovitev novega skupnega organa, ki naj bi proučeval in v skupnem interesu reševal vprašanja, ki so povezana s teritorijem, ekologijo, gospodarstvom, prevozi, turizmom in s kulturnimi značilnostmi.

Gotovo je, kot je poudaril jugoslovanski minister Jože Slokar, da bo tržaško srečanje prispevalo k hitrejšemu reševanju problemov, ki zadevajo prevozni sektor med državama, ki se mora sedaj vključiti v moderne sisteme Evrope. Na srečanju so govorili tudi o ustanavljanju mešanih družb za finansiranje gradnje avtocest, od osimskih do jadranske magistrale.

V dneh, ko je posebej med avtoprevozniki veliko govora o raznih prepovedih na avstrijskem ozemlju, niso na sestanku manjkale reakcije na tako stanje, ki v veliki meri pogojuje cestni promet v tem prostoru. Minister Slokar je dejal, da so razpravljali tudi o alternativnem koridorju (železniškem in cestnem) preko jugoslovanskega ozemlja do Avstrije in Madžarske. Na vprašanje, da bi tako Slovenija kot Furlanija-Juljska krajina lahko postali to, kar Avstrija noče biti (velika obremenitev cest in avtocest, parkirišča ...), sta tako Bernini kot Slokar izrazila veliko zaskrbljenost in pritrdila, da ta nevarnost v resnici obstaja. Minister Slokar je še pristavil, da sicer slovenske in jugoslovanske infrastrukture povzročajo veliko problemov. V ta kontekst se po njegovih besedah uokvirja problem preusmerjanja tovorov na druge (železniške) prometnice.

Kaj pa je z gradnjo avtocestnih odsekov od Razdrtega do Gorice oziroma do Trsta in jadranske magistrale? Obstajajo na primer prioritete s strani jugoslovanskih oblasti? Italijanski minister Bernini je bil zelo kratek in jasen: zavzemamo se za istočasno gradnjo, je poudaril, vseh teh avtocestnih odsekov.

■ DUBROVNIK — Tovarna ladja »Mavro Vetrenič«, ki ima 16 tisoč ton nosilnosti in je last dubrovniške delovne organizacije Atlantska plovidba, ni poškodovana in lahko nadaljuje plovbo proti Evropi, ko včeraj sporočili v direkciji te organizacije.

Zavarovalnica je včeraj pismeno zagotovila ameriškim oblastem 3.100.000 dolarjev za povračilo škode, ki jo bodo s sporazumom ali po sodni poti naknadno ugotovili in ki jo bo plačala zavarovalnica.

Preiskovalne oblasti v Miamiu na Floridi so včeraj po zaslišanju kapitana Zdravka Berana in drugih članov posadke izdale uradno dovoljenje za izplutje ladje. (dd)

LJUBLJANA — V nedeljo, točno pet minut pred 13. uro, se je uradno rodila prva slovenska stranka - ZSMS, kot se uradno imenuje. To je seveda formalen podatek, saj dejansko že obstajata dve sorodni volilni formaciji, Zveza komunistov in Socialistična zveza, ki prav tako nameravata nastopiti na pomladanskih slovenskih volitvah, poleg njiju pa še kup zvez in združenj, med katerimi politična paleta vedno ni jasna.

Pobuda slovenskih mladincev je pomembna novost, ki pa izhaja iz političnih izhodišč, začrtanih že na mladinskem kongresu pred štirimi leti na Krškem. Takrat je mladinski organizaciji predsedoval Tone Anderlič, ki je sedaj poslanec in je na sedanjem portoroškem kongresu vodil pripravljalni odbor. Zaposlili smo ga za razgovor, da bi razgrnil celovito podobo ugotovitev, zlasti burnega nedeljskega zasedanja kongresa.

Najprej nas je zanimal odmev, ne toliko slovenski kot jugoslovanski. V Politiki smo na primer lahko prebrali, da je kongres potekal v ozračju zahteve, da se vnesejo homoseksualci v zvezno ustavo, v tekstu pa je bilo veliko zmerjanja.

Anderlič: »Po televiziji je bil menda izrečen prav svinjski komentar, celotnega pregleda pa še nimamo. Politika je poslala ljudi, ki so se že vnaprej namenili iskati samo ekese in kritizirati vse vprek. Mnogi so prišli, da vidijo in napišejo, »kako razbijamo Jugoslavijo«. No, ti so odšli razočarani, ker nismo nič razbijali. Bilo pa je opaziti izredno zanimanje, navzočih je bilo več kot dvesto novinarjev, od tega okrog 160 akreditiranih predstavnikov resnih in uveljavljenih jugoslovanskih medijev. V veliki večini so se iskreno zanimali, vsaj osebno, mnogi pa bodo napisali drugače.«

V nedeljo ste postali stranka. Kaj to pomeni?

Poleg odločnega nasprotovanja mitingu Srbov in Črnogorcev v Ljubljani

Slovenska socialistična zveza zahtevala odpoklic slovenskih miličnikov s Kosova

LJUBLJANA — Včeraj se je sestal izvršni odbor predsedstva RK SZDL Slovenije in sklenil zahtevati od izvršnega sveta slovenske republike, da preneha pošiljati na Kosovo slovenske miličnike, oziroma naj odpokliče tiste, ki so zdaj na Kosovu. S tem se objektivno daje potuha napačni politiki, saj je treba rešitve iskati po mirni poti in s političnimi sredstvi, ne pa z represijo. Pri tem se je socialistična zveza sklicevala na stališča, ki so jih sprejeli že lani in poudarili, da politika represije in nasilja v pokrajini ne pelje k pomirnitvi mednarodnih odnosov. Odbor tudi zavrača logiko, da je Kosovo ne le srbski temveč jugoslovanski problem, obenem pa ne priznava drugim republikam, da povedo svoje mnenje o poti, ki naj bi pripeljala do rešitve. Če pa so ta stališča drugačna od srbskih, se jih takoj opremi z oceno protirevolucionarnega dejanja, podpora separatizmu in iridenti, v zadnjem času pa se že govori o veleizdaji. Tudi gledano iz zornega kota resničnih narodnostnih interesov Srbov in Črnogorcev, je treba poudariti, da se izseljevanje s Kosova nadaljuje in v zadnjem času celo pospešeno.

Socialistična zveza je nato razpravljala o mitingu, ki ga namerava organizirati Odbor združenja za vrnitev Srbov in Črnogorcev na Kosovu 1. decembra v Ljubljani. SZDL pisma ni prejela, iz časopisa Politika pa je izvedela, da je bilo poslano tudi njej, Zvezi komunistov in nekaterim alternativnim organizacijam. SZDL odločno nasprotuje shodu in uvozu ter izvozu mitingov z vsem tistim, kar jih spremlja. Pismo je ocenila kot politično provokacijo, prav tako

pa tudi datum, ko naj bi bil shod. 1. decembra je bila namreč ustanovljena Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, toda glede na rezultate in stanje med dvema vojnama je ta datum sporen in ga jugoslovanski narodi različno ocenjujejo.

Izvršni odbor SZDL je tudi sklenil sprožiti v družbeno-političnem zboru slovenske skupščine razpravo o Kosovu in o izrednih razmerah.

Na Kosovo je prispela delovna skupina odbora za notranje zadeve zvezne jugoslovanske skupščine, ki proučuje rezultate izrednih ukrepov od 1981. leta. V razgovoru s kosovskimi vodilnimi predstavniki so prišli na dan zanimive stvari. Predvsem so kosovski oblastniki mnenja, da so za val manifestacij krivi sever države in zlasti Slovenija in Hrvaška, ki pomagata iredentistom. Zahteva po aboliciji je zanje izdaja države. Govorili pa so tudi o strahotnih ekonomskih razmerah. Oktobra je na primer prejel osnovnošolski učitelj 250 starih milijonov dinarjev plače (kar je takrat bilo morda 80 tisoč lir), policist le malo več in nič za nadure, nočno in nočno delo. Za 29. november so predlagali amnestijo mladoletnih, vendar samo v primeru, če družina ni obremenjena in če se je zapornik pokesal.

Naravnost strahoten pa je uradno potrjen podatek, da je od 1981. leta šla skozi roke organov pregona kar ena četrtnina vseh Albancev in da so torej bili opozorjeni, pozvani na informativni pogovor, privedeni, izolirani ali priprti. Ker vsi ti termini v kosovskih razmerah prepogosto pomenijo pretepanje, gro-

bo ravnanje ali mučenje, je številka naravnost grozotna, njene posledice pa očitne.

Že prej, še zlasti pa zdaj, kot posledica manifestacij, se val izseljevanja Srbov in Črnogorcev ni poleg temveč se je okrepil. Vprašanje je postalo jugoslovanski program za Kosovo.

Iz Zagreba poročajo, da so mladinci pričeli zbirati podpise za obolicijo Vllasija in ostalih štirinajstih zapornikov, ki jim sodijo v Titovi Mitrovici. Naval ljudi je velik, vsako uro zberejo več kot tisoč podpiso. Hrvaški mladinci so sporočili, da bodo zbirali podpise tudi po vseh drugih hrvaških krajih.

Izreden odziv na to pobudo ponovno postavlja na dnevni red zahtevo po aboliciji. O njej je zvezno predsedstvo govorilo dvakrat. Prvič so s štirimi proti štirim glasovom zahtevali, da se o aboliciji razpravlja, zavrnili. Drugič pa so na predlog predsednika Drnovška o njej razpravljali, izid glasovanja pa je bil artikuliran: »za« sta glasovala predstavnika Slovenije in Hrvaške, proti predstavniki Srbije, Črne gore in Vojvodine, vzdržali pa so se predstavniki Bosne in Hercegovine, Makedonije in celo Kosova. Razmerje sil v korist Srbije se je torej poslabšalo, vendar ne dovolj, da bi predlog o aboliciji prodl.

V Prištini se veliko govori o tem, kdaj se bo nadaljeval proces. Prevladuje mnenje, da bodo zavrnili vse zahteve branilcev, toda omenja se tudi možnost, da bodo proces prestavili v večjo dvorano, zamenjali predsednika sodišča in morda naredili še kakšno manjšo lepoto korekturo.

B. S.

V senatu gospodarski manever v skupščini pa se pripravljajo na reformo krajevnih avtonomij

RIM — Medtem ko se senatna skupščina ukvarja z gospodarskim manevrom, se v poslanski zbornici pripravljajo na razpravo o reformi krajevnih avtonomij. V obeh vejah parlamenta bo vsekakor zelo živahno.

Začnimo s senatom. Včeraj so predsedniki političnih skupin določili koledar razprave in glasovanj. Ta teden bo na vrsti državni proračun. V teku današnjega in jutrišnjega dne naj bi namreč proučili in glasovali razne resolucije, popravke in posamezne člene proračunskega dokumenta. Prihodnji terek bo na vrsti finančni zakon z usreznimi popravki, vsega pa bi moralo biti konec v petek, 17. novembra, nakar bo gospodarski manever odromal v poslansko zbornico.

Včeraj je tudi potekel rok za predložitev popravkov. Vlada in stranke večine so potrdile težnjo, da čim manj spremenijo gospodarski manever in da na ta način čimprej spravijo z dnevnega reda to pomembno zakonsko obveznost. Večinske stranke zato dejansko skoraj niso predložile popravkov. V zameno pa jih je predložila opozicija. Skupno bo morala skupščina pregledati okrog 150 popravkov, kar pa še zdaleč ni veliko in primerjavi s popravki, ki so jih stranke opozicije predložile v prejšnjih letih in ki so bili predloženi tudi letos v komisiji. Najbolj bi gospodarski manever rada spremenila KPL, ki je predstavila okrog 100 popravkov. V glavnem gre za popravke, ki so bili že predloženi v proračunski komisiji in ki so bili zavrnjeni. Med njimi so tudi popravki, ki zadevajo slovensko manjšino v Italiji, italijansko manjšino v Jugoslaviji, ter manjše jezikovne skupnosti.

Pokojnine, problemi Juga države, prevozi in problemi okolja so glavni argumenti, okoli katerih se vrti senatna razprava o gospodarskem manevru, ki je bila tudi včeraj zelo živahna, čeprav se je odvijala v dokaj prazni dvorani. Popolnoma prazne so bile demokristjanske klopi, kar pa je bilo razumljivo spriču dejstva, da so se demokristjanski senatorji v glavnem udeležili pogreba

enega od najbolj priljubljenih voditeljev stranke Benigna Zaccagninija. Nekateri senatorji opozicije so zato manifestativno zasedli demokristjanske prostore.

V dopoldanskem delu razprave je prišlo do napetosti tudi zaradi odsotnosti predstavnikov vlade. Dejstvo, da nista razpravi sledila finančna ministra Cirino Pomicino in Carli je precej razburilo zlasti komuniste. Komunistični senator Barca je med svojim posegom ostro protestiral ter napovedal, da bo prekinil poseg. Ravno tedaj pa je v dvorano vstopil podtajnik zakladnega ministrstva Rubbi, ki je na podlagi več kot sto let starega zakona Crispi omogočil nadaljevanje razprave. Predsednik senata Spadolini se je namreč skliceval prav na ta zakon, ki si ga je takratni ministrski predsednik priboril, da bi omogočil reden potek parlamentarne dejavnosti tudi ob odsotnosti preobremenjenih ministrov.

Glavna elementa včerajšnje razprave sta zahteva komunističnih senatorjev, da bi zvišali dotacijo za pokojnine za nadaljnjih 1.700 milijard lir (v ta namen so tudi vložili ustrezne popravke, ki so jih včeraj med drugim orisali delegaciji upokojencev, ki neprekinjeno demonstrira pred senatom), ter nepričakovana kritika socialdemokratskega predstavnika Paganija, ki je negativno ocenil finančne izbire vlade zlasti na področju socialnih storitev.

V poslanski zbornici naj bi se spopad o reformi krajevnih avtonomij spet začel jutri. Argument je zelo kočljiv, ker vsebuje razne elemente volilne reforme. V parlamentu sta se okrog tega vprašanja že izoblikovala dva tabora, to je tistih, ki bi radi ločili probleme reforme krajevnih avtonomij od volilne reforme in tistih, ki želijo nekako poenotiti ti dve reformi. Vlada se je vedno zavzemala za prvo varianto, opozicija pa za drugo. Slednjim se je v zadnjem času pridružil tudi del Krščanske demokracije, kar pomeni, da je v vladni večini spet zavel veter resnih sporov.

D. K.

Mladi socialisti z delegacijo ZSMS

MESTRE — Na povabilo Gibanja mladih socialistov je v ponedeljek v Mestre prispela delegacija Zveze socialistične mladine Slovenije, v kateri so bili Zoran Thaler, Dejan Verčič in Tomaž Mastnak. Slovenski mladinci, ki so na nedavnem kongresu v Portorožu ustanovili prvo povojno politično stranko v Sloveniji, so gostitelje, ki jih je vodil državni sekretar Gibanja mladih socialistov Michele Svidercoschi, seznanili s spremembami, do katerih prihaja v Sloveniji in o prizadevanjih mladih, da bi proces demokratičnih sprememb potekal čim hitreje. Posebej podrobno so predstavniki ZSMS obrazložili tudi ustavno dopolnila, ki jih je sprejela slovenska skupščina. Pri tem je Tomaž Mastnak govoril o določilih, ki za Zvezo komunistov v bodoče ne predvidevajo več privilegirane vloge. Srečanju med delegacijo ZSMS in GMS je prisostvovala tudi madžarska mladinka Juliana Matrai, ki je spregovorila o načrtu za ustanovitev skupščine državljanov Vzhoda in Zahoda, kot je to predlagala Karta 77. Sodelovali so tudi trije predstavniki romunskega disidentskega mladinskega gibanja, ki pa so rajši ostali anonimni, ker so se bali posledic, ki jih bi lahko imeli zaradi nedovoljenega javnega nastopa v tujini.

Vodstvo KPI spet o vprašanju manjšin

RIM — Vodstvo KPI je na posebni seji obravnavalo vprašanje etničnih, jezikovnih in verskih manjšin v Italiji, vzporedno s tem pa je bilo na dnevnem redu tudi vedno kočljivejšo vprašanje afriških priseljencev.

Uvodni poseg je imel Anselmo Gouthier, ki je v KPI odgovoren za manjšinska vprašanja, sledili pa so številni drugi posegi. V razpravo je posegel tudi senator Stojan Spetič, ki je govoril o nujnosti rešitve zaščitnega vprašanja za slovensko manjšino. Isto potrebo so poudarili tudi predstavniki ostalih manjšinskih stvarnosti v Kalabriji, na Siciliji in Sardiniji, v Furlaniji in Karniji. Udeleženci seje so se strinjali, da so zaščita in razvoj ter potrditev pravic tako imenovanih zgodovinskih manjšin v državi še vedno nerešen problem, kljub perspektivi večetnične in odprte Evrope. Udeleženci so sejo sklenili z obvezo, da bodo v okviru svojih pristojnosti skušali pospešiti odobritev obeh zakonov, ki sta se zasidrala v parlamentu.

Tone Anderlič o vlogi ZSMS v novi slovenski stvarnosti

»To pomeni, da smo zavezali slovensko skupščino, da se na temelju ustave in sprememb, sprejetih septembra, resno loti dela in izdela nov zakon o političnem združevanju ter da definira odnose med političnimi organizacijami. Treba je določiti kriterije o pojavljanju novih organizacij in strank. To pa pomeni tudi nov, drugačen pristop k volilnemu zakonu, treba je privoliti v neposredno konkurenco. Vse se bo spremenilo. Odpira se problem množičnega obveščanja, še zlasti kadrovanja, ki bo moralo upoštevati moč strank. Vprašanje pa je, če je že zdaj mogoče vzpostaviti kako novo kvaliteto. Naši konkurenti v skupščini še ne mislijo tako. Izrečenih je bilo toliko pobud, vendar se volilni zakon obravnava pet minut pred dvanajsto.«

V nedeljo je bilo na kongresu predloženih na stotine popravkov sklepov in vseh osnutkov dokumentov. Nekateri so bili čudni, vendar pa...

»Vendar pa je bila velika večina na liniji osnovnih smernic pripravljenih dokumentov. Dokumenti so bili razgrnjeni in v zaključni fazi je izbruhnil val dopolnil. Lahko jih ločimo po sklopih.

Predvsem se bolje in popolneje obravnavajo in rešujejo ekonomska vprašanja, sodelovanje in delež znanosti v ekonomiji. Veliko se je govorilo o političnem sistemu, in to v celotni Jugoslaviji. Vprašali smo se in odgovorili, kdo je dr-

žavotvoren narod z vsemi atributi, ki zares upravlja in mora zato imeti ustrezne možnosti. Ustvarili smo čiste definicije, brez slepomišljenja smo za Jugoslavijo, ki je sposobna upoštevati temeljna civilizacijska načela, človekove pravice in ekonomske iniciative. Federacija ali konfederacija nista važni, pomembno pa je, da se Slovenija lahko normalno razvija in se povezuje z drugimi v Jugoslaviji in Evropi. Mi ne postavljamo meja. Zaradi tega ni bilo prepira. Tudi s Sribo se ne želimo prepirati, kako urediti odnose doma, treba pa je spoštovati naše obče kulturne potrebe.

Naslednji sklop vprašanj se nanaša na depolitizacijo, predvsem vojske, pa policije, uprave. To je nadaljevanje stvari, ki smo jih pričeli obravnavati že prej.

Zahtevate spremembo imen, simbolov?

»Da, postavljena je bila zahteva, da bi bila Slovenija brez oznake socialistična, da z registrskih tablic avtomobilov izginе rdeča zvezda. Nič bolj nisi socialističen, če to nekeje napišeš, morda celo nasprotno. Enako velja tudi za naš naziv: ostane ZSMS, toda to je samo kratka brez izpeljane vsebine.«

Član vaše stranke je lahko vsakdo, ne glede na leta? Kako je z dvojnim članstvom?

»Vsakdo, ki se strinja s programom, z usmeritvijo, je lahko član ZSMS. Ni pa nazorske diskriminacije in zato je še možno dvojno članstvo. Ni več omejitve v letih, kar je pomembna no-

vost. Za zdaj je še možno dvojno članstvo, vendar le dotlej, dokler se odnosi ne bodo uredili znotraj zakona o političnem organiziranju. Toda prav gotovo se bo pojavil problem liderjev. Očitno je namreč, da mora imeti stranka svoje vodstvo, jasen notranji ustroj in obveze do programa. Tako se bo dvojno članstvo postavilo kot nov problem, za zdaj pa je ostalo nedorečeno.«

Govorili ste o manjšinskem vprašanju, kakšne so novosti?

»O tem vprašanju smo precej razpravljali, saj stalno sodelujemo z manjšinskimi organizacijami in na kongres je prišel tudi mladinski odbor SKGZ, ki je v nedeljo priredil zanimivo okroglo mizo. Vsebinsko ni bilo in ni moglo biti revolucionarnih novosti. Gre za utrjevanje in nenehno poudarjanje potrebne skrbi matice za narodnostno manjšino izza njenih meja. Predvsem je potrebno pripraviti organizacijo, Slovenijo in Jugoslabo pripravi organizacijo, Slovenijo in Jugoslabo na pogoje združene Evrope. V teh pogojih bo temeljno vprašanje sposobnost manjšine držati svoje jezikovne in kulturne značilnosti. Zato ji je treba omogočiti, da se ekonomsko in politično utrdi in razvije, da ima iniciativno in vsestransko enakopravno. To je temeljna misel. Ni mogoče graditi trdnega mostu na neklori. Večkrat pa se manjšina obravnava na politični in kaj posebnega in se pozablja na politični in ekonomski razvoj. To je zahtevno vprašanje tudi za Slovenijo in za njen odnos do manjšin, živčih na njenem ozemlju.

V okviru tega smo veliko govorili tudi o Kosovu in preganjanju Albancev. Že v petek smo sprejeli pomembno izjavo, ki smo jo s popravki in predlogi še zaostriili. Zahtevamo umik slovenskih policijskih enot, ki ne smejo sodelovati pri represiji. Zahtevamo tudi prekinitev financiranja vseh služb, ki rabijo v represivne namene.«

BOGO SAMSA

Pred zasedanjem Italjug-Jugital v Trstu

Program zasedanja

ČETRTEK, 9. NOVEMBRA. Ob 9. pozdravi predsednika Trgovinske zbornice Giorgia Tombesija, župana Franca Richettija, predsednika Pokrajine Daria Crozzolija in predsednika deželne vlade FJK Adriana Biasuttija, zatem uvodni poročili predsednika italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice Italjug iz Milana Alda Brignoleja in predsednika jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice Jugital iz Beograda Momira Vickovića, nazadnje pa pozdrava veleposlanikov Dušana Strbaca in Sergia Venta.

Ob 10. uri bodo na sporedu poročila, ki jih bodo podali predsednik Zvezne gospodarske zbornice Milan Pavić, podtajnik pri italijanskem ministrstvu za zunanjo trgovino Alberto Rossi, glasnik zveznega sekretariata za zunanjo trgovino Janez Bajuk, generalni direktor za trgovske sporazume pri italijanskem zunanjetrgovinskem ministrstvu Giovanni Sardi de Leto, načelnik delegacije EGS v Beogradu Marc Janssens, direktor italijanskega Urada za zunanjo trgovino (ICE) v Zagrebu Gianfranco Tabai in predsedniki trgovinskih zbornic ter zastopniki pristojnih ministrskih oblasti iz obeh držav. Na skupščini bo govoril tudi predsednik sekcije za zunanjo trgovino pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju Marino Košuta in - seveda v imenu SDGZ - obravnaval problematiko blagovne izmenjave in drugih oblik gospodarskega sodelovanja med državama.

Ob 12.30 bo tiskovna konferenca, ob 13.15 prigrizek, ob 15. uri pa se bo sestala mešana delovna skupina, ki je zadolžena za vprašanja splošne in obmejne trgovske izmenjave; poročala bosta Momir Vicković in Giulio Petrucco, čemur bodo sledili še drugi posegi in razprava. Ob 20. uri bo uradni sprejem.

PETEK, 10. NOVEMBRA

Ob 8.30 bo zasedala mešana delovna skupina, ki je pristojna za industrijsko in tehnično kooperacijo pa še za sodelovanje na področjih prevoza in turizma. Poročiloma Branka Babića in Tullia Ciaccia bodo sledili posegi in debata, k besedi pa se bo prijavil tudi naš turistični operater dr. Edi Kraus, ki bo razvil temo dvostranskega sodelovanja na tem področju.

Ob 9.30 se bo sešla delovna skupina, ki se bavi s problematiko bančništva in zavarovalništva. Osrednje poročilo bo za Italjug podal dr. Vito Svetina, zatem se bodo zvrstili še drugi poročevalci, nazadnje pa bo diskusija.

Ob 12. uri bo zaključna plenarna skupščina, na kateri bodo odobrili predloge posameznih delovnih skupin in povzeli sklepne misli s sugestijami za bodoče delo.

Popoldne bodo v Kongresnem centru na Pomorski postaji v Trstu začeli sprejemati prijave udeležencev 56. skupščine mešanih zbornic Italjug in Jugital, ki se bo začela jutri po razporedu, ki ga priobčujemo tu zraven. Gre za tradicionalen zbor, ki ne potrebuje izrecne predstavitve, in vendar povejmo besedo ali dve. Prvič, ker bo zasedanje v mestu, ki ga označujejo tudi ne ravno spodbudna gledišča do jadranske sosedbe in kjer se pota mednarodnega sodelovanja kljub zemljepisni logiki prečesto vključujejo zgolj v smer sever-jug; če pa se tudi v smer zahod-vzhod, je to zasluga le nekaterih. Mešani zbornici naj konkretno dokažeta, da se mora Trst naslanjati zlasti na najbližje zaledje in se šele prek tega ter ob nepogrešljivi zaslombi izkušenih obmejnih dejavnikov na obeh straneh širiti dlje. Zakonske in siceršnje spremembe v Jugoslaviji ne smejo razmajati mehanizmov čezmejne blagovne izmenjave in raznovrstnih kooperacij, predvsem ne avtonomnih računov in podobnih sporazumov, ampak morajo prispevati k njihovu nadaljnjemu ovrednotenju oziroma prilagojevanju novim razmeram. Podjetja z obeh strani strani morajo svoje strukture in načine poslovanja temu prikrojit, kar je itak nujno spričo postopnega tržnega, carinskega in denarnega združevanja v zahodni Evropi, o kateri Slovenija (in Furlanija-Juljska krajina) zatrjuje, da vanjo po vsej pravici spada. Problem ni v navajanju težav, ampak v odстранjevanju le-teh, je torej stvar politične volje. Na obeh straneh. Pa še nekaj: Italija in Jugoslavija imata skupnega nekaj, kar je zelo neprijetno: prometne infrastrukture. V Jugoslaviji pešajo vse zapovrstjo, v Italiji pa je enih preveč in drugih premalo. Ni dovolj rešiti problem prometnic med državama, kajti ne ena ne druga ne bosta uspešno kljubovali "novi Evropi", če ne bosta cestna oziroma avtocestna in železniška mreža enako dobro razviti; njuna stopnja izkoriščenosti je drugotnega pomena, je stvar razuma.

DRAGO GAŠPERLIN

Glede bodoče Evropske denarne unije Brittan proti Thatcherjevi

BRUSELJ — Britanski podpredsednik komisije EGS Leon Brittan ne soglaša s stališči Thatcherjeve glede bodoče Evropske denarne unije oziroma glede njenih tez, kako in kdaj naj V. Britanija pristopi k ustreznemu mehanizmu tečajnih razmerij znotraj Evropskega denarnega sistema. Na sinočnji ministrski konferenci v Bruslju je Brittan naglasil, da njegova država ne bi smela čakati na uresničitev pogojev, ki jih postavlja "železna dama", temveč bi se morala v omenjeni mehanizem čimprej vključiti; vsekakor takoj zatem, ko se bodo pokazala znamenja upočasnitve inflacije. V zvezi z Denarno unijo kot tako Brittan očita Thatcherjevi, da s svojim odlašujočim zadržanjem negativno vpliva oziroma zavira učinek prizadevanj Evropske skupnosti v tej smeri.

Leon Brittan se je praktično pridružil množici kritikov politike Thatcherjeve na evropski ravni, ki se je še pomnožila po odstopu Nigela Lawsona. Po njegovem je Evropski denarni sistem odločilno prispeval k ohladi tvi inflacije pa tudi k zavrtju višanja obrestnih mer v državah članic EGS: »Pristop V. Britanije k EDS ne bo nagrada za naše partnerje, ampak prednost za nas same, da se bomo s tem le znali okoristiti.« Thatcherjeva ima sicer prav, kadar pravi, da je treba počakati na ohladi tvev inflacijskega postopka, meni Brittan, nikjer pa ni rečeno in niti ne utemeljeno, da je treba čakati vse dotlej, dokler ne bo inflacija pri nas zdrknila do povprečne evropske ravni. Brittanovo gledišče sicer dokazuje rastočo nepopularnost politike Thatcherjeve.

Milanska borza si ni opomogla

MILAN — Milanska borza kljub vrednostnim papirji je včeraj zabeležila 1-odstotni padec in to prav v trenutku, ko so borzjanci poskušali stopiti kakšen korak naprej in se trudoma izvleči iz "karantene", v katero je borzo pahnili tisti "črni ponedeljek" sredi oktobra. Vsi naporji iz prejšnjih dni (tri dni je kazatelj naraščal, četrti dan pa ostal nespremenjen) so bili tako rekoč zaman, to pa zaradi predsinočnjega padca na newyorški borzi, ki je takoj odjeknil v Milanu. Pokazatelj MIB se je tako znižal s poprejšnjih 1104 na 1093 točk in to ob časovno pa tudi obsežno pomankljivih poslih. To pa je le še en dokaz, kako je trg z vrednotnicami šibak in hudo občutljiv do negativnih vesti. Morda ne dovolj zrel?

V Bologni so odprli orjaški market Coop

BOLOGNA — V bolonjski predmestni četrti Borgo Pagnale so odprli velikanski trgovski kompleks, v katerega je zadruga Coop Emilia-Veneto vložila 40 milijard lir in zaposlila 400 oseb. "Centroborgo", kot se uradno imenuje, je eden največjih takih prodajnih središč v Italiji, uresničili so ga v 14. mesecih, leži blizu avtoceste za Milan, njegove značilnosti pa so sledeče: skupna površina 64.000 kv. m (31.000 namenjenih parkirišču in 11.000 zelenicam), od tega 17.000 pod streho (samo prodajne površine hipermarketa Coop je za 6.000 kv. m), 27 prodajal (oblačila, naredi si sam, gospodinjstvo, kino-foto-optika, literatura idr.), 10 storitvenih enot (banka, kavarna, pralnica na suho itd.), 1.000 parkirnih mest itd. Hipermarket naj bi oskrboval ozemlje, na katerem biva 230.000 oseb, in računajo, da ga bo vsak teden obiskalo 30.000 strank. "Ipercoop" naj bi imel okoli 90 milijard lir letnega prometa. Coop Emilia-Veneto ima še en tak center in 40 veleblagovnic (32 v Emiliji in 8 v Venetu za skupnih 40.000 kv. m), zaposluje 2.000 uslužbencev in načrtuje še en hipermarket v Imoli. Letos bo imel 550 milijard lir prometa ali 10,89% več kot lani.

Od petka zveza Bari-Dubrovnik

BARI — Ljubljanska letalska družba Adria Airways, ki je druga najpomembnejša v Jugoslaviji, bo s pojutiršnim dnem, petkom, 10. novembra, obnovila zvezo med Barijem in Titogradom pa še Dubrovnikom. Na tej progi bodo letela štirimotorna letala dash-7, v katerih je prostora za 48 potnikov, in sicer dvakrat tedensko - ob ponedeljkih in petkih. Odhod iz Barija bo ob 18.35, prihod v Titograd uro pozneje, kamlu zatem pa let do Dubrovnika s pristankom ob 21.40. Podaljšanje prvotne proge Bar-Titograd do Dubrovnika je podjetju A-A narekoval uspeh iz lanskega leta. Ne samo, Adria-Airways ima v načrtu nadaljnjo pomnožitev letov, tako naj bi omenjeno zvezo od prihodnje pomladi vzdrževala trikrat tedensko.

Borzni pregled

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

TRŽAŠKA BORZA

	3.11.	7.11.		3.11.	7.11.
URADNE KOTACIJE					
Generali	41600	41250	Fidis	7170	7090
Lloyd	17800	17750	Gerolimich	116	115
Lloyd risp.	10150	10000	Gerolimich risp.	88	87
RAS	27800	27500	SME	4100	4050
RAS risp.	12700	12600	Stet	4400	4360
Sai	17900	17800	Stet W 10	—	—
Sai risp.	7750	7800	Stet W 9	—	—
Montedison	1923	1900	Stet risp.	3700	3700
Montedison risp.	1120	1100	Tripovich	9350	9300
Pirelli	3050	3060	Tripovich risp. nc	3650	3600
Pirelli risp.	3050	3010	Att. Immobiliari	4390	4350
Pirelli risp. nc	2240	2230	FIAT	10700	10605
Snia	2800	2750	FIAT priv.	6625	6560
Snia risp.	2798	2650	FIAT risp.	6640	6560
Snia risp. nc	1610	1610	Gilardini	4765	4700
Rinascente	6930	6800	Gilardini risp.	3500	3500
Rinascente risp.	3500	3500	Dalmine	338	345
Premuda	3480	3470	Marzotto	7010	7020
Premuda risp.	2190	2200	Marzotto risp.	7600	7800
SIP	1260	1260	Marzotto risp. nc	5450	5420
SIP risp.	3030	3000	NEURADNO TRŽIŠČE		
Bastogi	2650	2650	I. C. C. U.	810	815
Comau	365	360	SO. PRO. ZOO.	1000	1000
	3670	3640	Carnica Ass.	10500	10400

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	7.11.	spr. %		7.11.	spr. %
ŽIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO					
Alivar	11550	-2,86	Italcementi	116800	-0,85
Buitoni	—	—	Unicem	25550	-2,18
Eridania	7200	-0,14	Unicem risp.	13450	-0,74
Perugina	—	—			
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO					
Alleanza Ass.	42780	-0,72	Calp	4750	-0,29
Alleanza Ass. risp. por.	38700	-1,28	Fidenza Vetrar 1000	7700	—
Assitalia	14251	-1,58	Italgas	2643	-0,79
Ausonia	1873	-2,80	Mira Lanza	56500	-0,88
Latina Ass. ord.	14249	-0,84	Montedison 1000	1910	-0,93
Generali Ass.	41380	-0,79	Montefibre	1320	-0,75
Italia Ass. 1000	13400	-2,83	Pirelli	3060	-0,91
Abeille	111500	-0,27	Pirelli risp.	2240	-0,31
La Fondiaria spa	55200	+0,09	Recordati ord.	12300	-1,05
La Previdente	21800	—	Saffa	10510	-0,85
Lloyd Adriatico	17750	+0,57	Siossigeno	42550	+2,53
RAS risp. port.	27500	-1,79	Snia BPD	2760	-1,53
Toro ord.	12600	-0,79	Snia Fibre	1625	-1,22
Unipol priv.	21000	-1,22	Snia Tecnopolimeri	7060	-1,26
Banca Comm. Italiana	16950	-0,53			
Banco di Roma	4790	-2,15	TRGOVINA - KOMUNIKACIJE		
Credito Italiano	2070	-1,33	Rinascente	6800	-1,83
Interbanca priv.	2550	-1,35	Standa	29950	-0,17
Mediobanca	63800	-1,85	Standa risp. port.	12490	-0,87
	25750	-1,53	Alitalia cat. A	2199	-0,54
			Alitalia priv.	1639	-5,80
PAPIRNA INDUSTRIJA - CEMENT					
Cart. Burgo ord.	14550	-0,78	Italcable	16400	-1,20
L'Espresso	24600	-1,28	SIP	3018	-0,69
Mondadori	30450	+0,23	SIP risp. port.	2655	-0,45
Mondadori priv.	24000	-2,48	Sirti	11080	-1,06
Poligraf. Editoriale	5510	-0,90			
Cementir	3185	-1,18	ELEKTROTEHNIKA - FINANCE		
			Ansaldo Trasporti	4760	-0,94
			Tecnomasio	3087	-0,32

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

	7.11.	spr. %		7.11.	spr. %
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI					
BTP junij 1990 10,5%	99,25	+0,05	CCT december 1990 IND	99,90	—
BTP maj 1990	98,80	-0,05	CCT februar 1991 IND	99,55	+0,05
BTP januar 1990 12,5%	100,00	-0,05	CCT februar 1992 IND	98,60	+0,10
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA					
CCT ECU 1982/89 13%	100,00	—	CCT februar 1992 9,8%	99,75	—
CCT ECU 1983/90 11,5%	101,50	+0,79	CCT februar 1995 IND	96,30	+0,05
CCT ECU 1984/91 11,25%	102,10	+0,10	CCT februar 1996 IND	94,35	—
CCT ECU 1984/92 10,5%	100,20	-0,10	CCT februar 1997 IND	93,25	+0,05
CCT ECU 1985/93 9%	97,15	-0,15	CCT jan. 1990 BA 12,5%	100,05	—
CCT ECU 1985/93 9,6%	99,80	—	CCT jan. 1990 BB 12,5%	100,20	—
CCT ECU 1985/93 8,75%	96,45	+0,05	CCT jan. 90 USL 12,5%	100,00	—
CCT ECU 1985/93 9,75%	98,90	-0,90	CCT januar 1991 IND	101,15	+0,05
CCT april 1992 10%	94,70	—	CCT januar 1992 IND	99,80	—
CCT julij 1992 IND	97,80	+0,05	CCT januar 1992 11%	97,80	-0,10
CCT januar 1991 IND	99,70	+0,05	CCT januar 1993 IND	—	—
CCT julij 1993 IND	95,80	—	CCT januar 1996 CV IND	96,40	—
			CCT januar 1997 IND	93,60	—
			CCT januar 1995 IND	—	—
			CCT januar 1996 IND	95,00	+0,05
			CCT julij 1990 IND	99,85	—
			CCT julij 1991 IND	100,25	—
			CCT julij 1995 IND	94,35	—
			CCT julij 1996 IND	93,75	—
			CCT maj 1991 IND	100,60	—
			CCT maj 1992 IND	97,30	—
			CCT maj 1995 IND	92,95	—
			CCT maj 1996 IND	93,15	+0,05
			CCT maj 1997 IND	93,20	+0,05
			CCT marec 1991 IND	100,15	—
			CCT marec 1995 IND	93,10	—
			CCT marec 1996 IND	93,35	+0,05
			CCT marec 1997 IND	93,30	+0,05
			CCT nov. 1990 IND	99,95	—
			CCT nov. 90 EM 83 IND	101,20	—
			CCT nov. 1991 IND	100,30	—
			CCT nov. 1992 IND	97,90	+0,05
			CCT nov. 1995 IND	95,00	-0,05
			CCT nov. 1996 IND	93,60	—
			CCT oktober 1993 IND	97,65	—
			CCT oktober 1990 IND	99,90	—
			CCT oktober 1991 IND	100,15	+0,05
			CCT oktober 1995 IND	94,70	+0,11
			CCT oktober 1996 IND	93,30	+0,05
			CCT sep. 1990 IND	99,55	+0,05
			CCT sep. 1991 IND	99,95	—
			CCT sep. 1995 IND	93,70	+0,11
			CCT sep. 1996 IND	93,30	—
			CTS marec 1994 IND	73,40	—
			CTS april 1994 IND	73,30	+0,21
			ED SCOL 1975/90 9%	105,00	—
			ED SCOL 1976/91 9%	101,20	—
			ED SCOL 1977/92 10%	100,70	—
			REDIMIBILE 1980 12%	104,40	—
			RENDITA — 35 5%	73,50	—

AIAS predlagal načrt, upravitelji pa so neodločni **Potreben nov center za pomoč prizadetim**

Na sliki (foto Križmančič) **Danilo Slivnik na ponedeljkovem večeru v DSI.**

Konferenca o načrtih za preobrazbo in razvoj obalnega dela mesta

Potrebe, načrti, želje v vrtincu interesov ali kakšen Trst v novi Evropi in stoletju?

Se bomo lahko čez nekaj let sprehovali po nabrežju vse do barkovljanske pinete in mimogrede opravili najraznovrstnejše nakupe in denarne operacije, ali pa skočili na ogled kakšnega muzeja oziroma razstave na drugo stran nabrežja, proti Sv. Andreju? In bomo ob vsem tem lahko pustili svoj avtomobil na varnem parkirišču, ali pa se pripeljali v novo funkcionalno poslovno središče kar s podzemeljsko javno prevozno linijo? Vizija niti ni tako futuristična glede na možnosti za razvoj obalnega (in torej najlepšega) dela mesta, vprašanje je le, če smo po tolikšnih oklevanjih in neštetih polemikah vendarle pred poenotenjem stališč in izbir, ki zadevajo ta razvoj.

Včerajšnja celodnevna konferenca o načrtih za Trst oziroma za obalni del mesta, ki jo je v sodelovanju z Občino Trst in z Avtonomno pristaniško ustanovo priredila Dežela FJK s svojim odborštvom za ozemeljsko načrtovanje, je bila po eni strani nekakšna krona desetletja razprav o najrazličnejših »velikih načrtih«, po drugi strani pa poskus sinteze in vzpostavljanja korelacije med projekti, ki so v zadnjem času zbrali okrog sebe največ soglasij. V bistvu gre za znani načrt Polis in za študijo družbe Bonifica, od katerih je prvi prav te dni dobil »blagoslov« občinških mož, medtem ko je druga v fazi poglobljanja.

Vendar zadeva ni niti približno tako preprosta, kot bi kdo na prvi pogled sodil. Poleg velikih finančnih interesov javne in zasebne narave, so načrti, o katerih je tekla beseda včeraj na Pomorski postaji, na preprihu najrazličnejših pristojnosti: ozemeljskih, urbanističnih in upravnih, katerih razpon gre od krajevnih ravni do deželne, vse državne in celo do mednarodne, če upoštevamo pristoječo pristaniško cono in tranzitni promet. Namen prirediteljev konference, ki je sodelovala z avtonomno urbanističnega postopka, je bil torej ugotoviti usmeritve posameznih zainteresiranih javnih uprav, primerjalno pretehtati obstoječe projekte, oceniti možne smeri ukrepanja in končno določiti roke in načine postopkov.

»Dežela ima primarno nalogo na urbanističnem področju in se ji nikakor ne namerava odpovedati,« je v pozdravni nagovoru včeraj še enkrat poudaril predsednik deželne vlade Bisacutti. Po njegovih besedah je izhodišče vse debate v uskladih med idejnim projektom družbe Bonifica (ki ga je naročila deželna uprava) in projektom Polis, ki si ga je zamislila skupina zasebnikov z zavarovalnico Generali

na čelu in h kateremu je pristopila pristaniška finančna družba Finporto.

Konferenca o storitvah je pravni instrument, določen z ministrsko okrožnico - je poudaril deželni odbornik za ozemeljsko načrtovanje Carbone - vendar to še ne pomeni, da hočemo z njo nadomestiti naravne (tehnične in politične) ravni odločanja ali celo urbanistične postopke. Služi naj kot posrednica razprave o pomembni preobrazbi mesta za vse, ki jih ta preobrazba zadeva, in tako prepreči večne spore med tistimi, ki potiskajo voz naprej in onimi, ki ga hočejo za vsako ceno ohraniti tam, kjer stoji. Še več, konferenca je po besedah tržaškega župana Richettija priložnost, da se izrazijo

»odločitve, ne pa mnenja, obveze in ne običajni dvomi«.

Carbone je v nadaljevanju svojega poročila podrobno analiziral izolirane in ne vedno »srečne« otoke (staro mestno jedro, pristaniška in železniška območja, industrijska cona, poslovno in kulturno središče), ki jih bo nujno funkcionalno povezati (vključno s poglavji prometa in parkirišč ter turističnega razvoja), če si želimo splošne revitalizacije mesta. Referat je odbornik zaključil s oceno projekta Polis, ki bi po njegovem moral postati integralni del mesta, hkrati pa se ob njem zastavlja vprašanje omejitve za zasebne posege, še zlasti kar zadeva prostornine oziroma morebitne nepremičninske

špekulacije, s katerimi bi osiromašili donosnost javnih investicij.

Medtem ko je tržaški župan navedel tri glavne smernice, po katerih namerava delovati njegova uprava (prva obsega mestni promet, javno zelenje in urbano opremo, druga nova odlagališča za odpadke v Barkovljah in tretja parkirišča s prispevki po zakonu Tognoli), se je predsednik Avtonomne pristaniške ustanove Zanetti ustavil predvsem pri nujnosti jasne in dosledne povezave med potrebami mesta in pričakovane oziroma želenega širjenja pristaniških dejavnosti. Pristanišče predstavlja namreč daleč najpomembnejši center storitvenih dejavnosti, in to ne samo za Trst, temveč za vso deželo. Vsak poseg na pristaniška območja (ki so kot kaže zelo privlačna) mora torej odgovarjati realnim potrebam in nujnostim, da ne bi po nepotrebnem prekinjali ali omejevali pristaniških storitev. Zanetti je nato razčlenil pristaniške funkcije in njihove razvojne perspektive, na koncu pa se je ustavil pri projektu Polis za pristaniško poslovno središče. »Pobuda je bila predmet širokih polemik v mestu, včasih celo s takimi utemeljitvami, da bi se lahko sklepalo, da je pristanišče dalo svoj pristanek in se celo v prvi osebi angažiralo pri »ropanju« dela svojega lastnega ozemlja,« je ugotavljal Zanetti, ko je pojasnjeval smisel tega projekta. Območje, na katerem ga bodo realizirali, je tehnološko najbolj degradirano, po drugi strani pa imata tako mesto kot pristanišče potrebo po strukturi, ki bo zadovoljila povpraševanje po velikem komercialnem središču in po storitvah za tranzit s tujino, je zaključil predsednik EAPT, ki je tudi odločno zanimal vsako nepremičninsko poanto tega projekta.

Konferenca se je nadaljevala s posegom ministra Conteja, o katerem poročamo posebej, dopoldanski del zasedanja pa je - po sporočilu predsednika zavarovalnice Generali Randoneja, ki ga je prebral njegov zastopnik odv. Pastori - zaključila okrogla miza, ki jo je vodil občinski odbornik za urbanistiko Cecchini in na kateri je bila podana podrobna informacija o projekti Polis oziroma Bonifica. Konferenca se je popoldne nadaljevala še z razpravo o posegih v infrastrukturni sistem ter o podobni mesta in urbanega okolja, v katero so med drugimi posegli tudi predstavniki Pristaniškega poveljstva, Državnih železnic, Spomeniškega varstva in deželnega ravnateljstva za ozemeljsko načrtovanje.

VLASTA BERNARD

Minister Conte vabi k jasnim izbiram za prihodnost Trsta

Carmelo Conte

Minister za mestna območja posl. Carmelo Conte je dobro razumel zadrego (ki se je seveda jasno izrazila tudi na včerajšnji konferenci) zaradi težav pri usklajevanju različnih pristojnosti in interesov na področju preobrazbe obalnega dela mesta. Pohvalil je obseg predlogov in načrtov, ki jih je slišal in ki pričajo o »veliki politični zavzetosti in upravnih napetosti« ter predlagal tako imenovani »programski dogovor«. Na njegovi osnovi naj bi na-

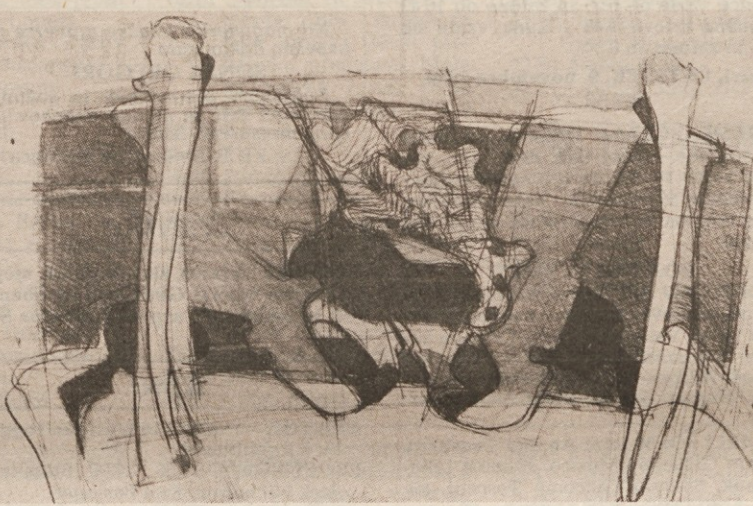
mreč prišli do omenjenega usklajevanja pristojnosti med Občino, Deželo, Pristaniško ustanovo in raznimi državnimi upravami (ki imajo med drugim čisto posebno vlogo) in torej do konkretizacije predlogov za uresničitev pomembnih in daljnosežnih infrastruktur.

»Splošni programski dogovor« naj bi ponudil metodo za ugotovitev tistih predlogov, ki naj bi bili izhodišče za doseg posameznih programskih dogovorov s krajevnimi upravami in zainteresiranimi ministrstvi. Na tak način bi lahko uresničili različne potrebe in v povezavi z državo ter med javnimi in zasebnimi dejavniki prišli do konkretnih rešitev, s posebnim ozirom na mestni promet, parkirišča, vpadnice, primarne storitve in sploh na »uporabo« mesta.

Vladni predstavnik je tudi podčrtal, da mora Trst gledati na svojo specifično vlogo in se odločiti, ali želi biti na inteligenčen način vpleten v še do pred kratkim nepojmljiva dogajanja na Vzhodu. Ali torej želi upravljati odnose z Vzhodom v prvi osebi in pri tem razvijati kot primarno svojo vlogo znanstvenoraziskovalnega pola in prostega pristanišča, ki bo z bližnjo liberalizacijo evropskega tržišča postavil Trst (če bo seveda dovolj pripravljen) v središče evropske ekonomske skupnosti.

Od jutri v TK Galeriji

Svojevrsna interpretacija »nove podobe« Franca Vozla

Po slovensko-arabski umetnosti mladih iraških slikarjev Tahirja in Karima bo Galerija Tržaške knjižarne predstavila jutri slovenskega slikarja, ki se dokaj samostojno in uspešno pre-

bija skozi aktualne trende likovne umetnosti. Od jutri bodo v galeriji namreč na ogled slike in grafiti 35-letnega kranjskega slikarja Franca Vozla, ki je na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost diplomiral iz slikarstva pri prof. Janezu Berniku, s katerim je opravil tudi specialko.

Vozel je, kot rečeno, dovolj »samotni potniki« med njegovimi umetnostnimi vrstniki, potnik, ki se navdihuje pri »novi« oziroma »divjaški« podobi iz 70. let, a ki se odreja najradikalnejšim preokretom tega slikarstva. Vozel se namreč prilagaja »obnavljanju figurativnosti v tradiciji ekspresionizma, v smislu svojstvene angažiranosti duha, ki se razkriva zlasti v širini gestualnega razmaha, povratka k barvitosti, k sproščenejšemu slikarskemu metieru«, kot je v katalog zapisal kritik Aleksander Bassin. Prav tako je v njegovih delih razpoznaven tudi nek globlji bi-vanjski in filozofski pesimizem, ki pa nikoli ne dosega skrajnosti »divjaške« nove podobe. Prav to priča o Vozlovih intimni težnji po usklajenosti in po iskanju vrednot, ki potrjujejo eksistenco in ki je ne razkrajajo.

Razstavo bo jutri ob 18. uri otvoril umetnostni zgodovinar Stane Bernik. Na sliki: grafit iz leta 1985

CGIL proti prodaji terenov bivše tovarne Isotte Fraschini

Pokrajinsko vodstvo sindikata CGIL je zavzelo ostro kritično stališče do predloga, da bi Sklad za Trst finančno omogočil Ustanovi za tržaško industrijsko cono (EZIT) nakup zemljišč bivše tovarne Isotta Fraschini. Tržaški CGIL je namreč mnenja, da bi na tistih zemljiščih moral zavod IRI, ki je njihov lastnik, razviti nove visokotehnološke industrijske dejavnosti, s katerimi bi prekvalificiral prisotnost javne industrije v tržaški pokrajini.

Sindikalno vodstvo v tiskovnem poročilu poudarja, da je to svoje stališče glede bodoče uporabe zemljišč bivše tovarne Isotta Fraschini že večkrat izrazil, med drugim tudi na srečanjih med vlado, IRI, Deželo Furlanijo-Juljsko krajino in sindikati o gospodarskem položaju v Juljski krajini. To stališče zdaj potrjuje tudi spricho nič kaj dobrih obetov za ohranitev sedanjih javne industrije na Tržaškem in Gorškem. Po njegovem mnenju smo namreč pri reorganizaciji ladjedelstva in industrije dizelskih motorjev, ki bo v bistvu prinesla predvsem močno krčenja bodisi v proizvodnji kot v

zaposlitveni ravni. Prav zato pa bi morali zdaj po mnenju sindikata CGIL od IRI doseči, da odpre nove dejavnosti, in to prav na območju bivše tovarne Isotta Fraschini.

Pokrajinsko vodstvo CGIL v svojem poročilu poudarja, da je predlog za nakup zemljišč bivše Isotte Fraschini iznesel predsednik EZIT, ne da bi se posvetoval s katerim koli kolegalnim organom te ustanove. Mimo tega je iz tega dogodka razvidno, da ne obstaja nobena politična koordinacija med ustanovami in upravami, ki so odgovorne za načrtovanje in uporabljanje dobrin. Zato sindikalno vodstvo predlaga, naj bi se vsi pristojni dejavniki zbrali in razpravljali o tej zadevi kakor tudi sploh o uporabi zapuščenih industrijskih objektov in terenov. Poleg tega sindikat ugotavlja, da je glede bodoče uporabe zemljišč Isotte Fraschini zavzel podobno stališče tudi deželni odbornik Carbone in vabi celotni deželni odbor, naj primerno nastopi za okrepitev prisotnosti javne industrije v Juljski krajini.

Padel z zidarskega odra in se hudo poškodoval

Včeraj se je približno ob 13.40 pripetila v Rovtah huda nesreča na delu, katere žrtev je bil 26-letni Ivano Babbo. Mladenič, ki je doma iz Iesola, je delal na zidarskem odru pri hiši ob gostilni Barco, ko je iz neznanih razlogov padel. Z mladeničem je delala še skupina zidarjev, ki so obnavljali hišo.

Dejansko nihe ne ve, kako in zakaj je prišlo do nesreče. Babbovi tovariši so nenadoma slišali zamolkel udarec in nato videli na tleh ob zidarskem mladega kolego. Pozneje niso vedeli povedati niti, če je Babbo padel z višine prvega nadstropja ali pa drugega. Nemudoma so mu priskočili na pomoč in poklicali rešilec. Nezvestnega delavca so prepeljali v bolnišnico na Katinaro, kjer so mu zdravniki ugotovili

hud udarec v glavo in zaradi težkih posledic, ki jih je povzročil, pridržali prognozo.

Tečaj slikarstva za začetnike

Center za umetniške dejavnosti, ki ima svoj sedež v Ul. del Toro 12, prireja tečaj slikarstva. Na tečaju bodo začetnikom pokazali različne slikarske tehnike, od alja pa do grafike. Namen tečaja je prav v tem, da bi udeležence seznanili s tehničnimi osnovami slikarstva. Interesenti bodo vse informacije dobili na sedežu centra in sicer v četrtek in petkih.

Zapleti z vabili v rajonskem sosvetu za Škedenj in Čarbolo

Za sinoči napovedane seje rajonskega sosveta za Škedenj in Čarbolo ni bilo. Tokrat je seja odpadla, ker velika večina svetovalcev, kar 17 na 20, ni dobila predpisanega pismenega vabila. Zadevi je dala nekakšen tajinstven prizvok ugotovitev, da je baže občinski uslužbenec, ki mora vabila razdeliti, predložil »dokazno gradivo«, se pravi podpise prejemnikov, o opravljeni nalogi.

Uganko o uradno oddanih, a neprejetih vabilih, bodo v nekaj dneh razvozlati, medtem pa so se na sinočnjem hitrem posvetu med načelniki svetovalskih skupin domenili, da bi se moral rajonski svet ponovno sestati naslednji torek, če bodo seveda uradna vabila pravočasno prišla na pravi naslov.

Pred tem razpletom pa je svetovalska skupina KPI pripravila protestno noto. V njej seveda obsoja dejstvo, da svetovalci te skupine niso prejeli vabila, istočasno pa izjavlja, da bi se pritožila na Deželno upravno sodišče, v kolikor bi do seje vseeno prišlo.

Preventivni protest so bolj kot sinočnji dogodki narekovali zapleti zadnjih mesecev, odkar je delovanje rajonskega sveta sila otežkočeno. Slovenski predstavnik KPI Igor Pavletič se namreč konkretno poteguje za uporabo materinščine v tem voljenem telesu, kar je doslej izvalo odkrite in prikriti načine osporavanja tej pravici. Istočasno pa je spodbudilo domačine, da z večjo zavzetostjo sledijo delovanju rajonskega sveta. (bip)

Posvet o avtobusnem podjetju ACT v novi ureditvi prometa

Ta petek se bo z začetkom ob 16. uri v Ljudskem domu v Ul. Ponziana 14 odvijal posvet na temo »Novosti v tržaških mestnih prevozih ter perspektive avtobusnega podjetja ACT v okviru preureditve prometa, cestnega omrežja in parkirišč«. Priredile ga bodo podjetniške organizacije KPI, KD in PSI pri ACT, predsedoval mu bo Paolo De Gavardo, uvodno poročilo pa bo imel Sergio Tremul. V razpravi bo sodeloval tudi tržaški občinski odbornik za urbanistiko Eraldo Cecchini, na posvet pa bo vabljeno Deželo Furlanijo-Juljsko krajino, Pokrajino Trst, tržaški rajonski sosveti, politične stranke, sindikati, predsedstvo skupščine ACT, upravna komisija in ravnateljstvo ACT ter delavci in uporabniki avtobusnega podjetja.

† Zapustila sta nas naša draga

Tonči

in Mario Martelanc

Pogreb naših dragih pokojnikov bo jutri, 9. t. m., ob 12. uri na pokopališču v Barkovljah.

Žalostno vest sporočajo hči Ani, vnukinja Darja ter ostalo sorodstvo.

Barkovlje, Ljubljana, 8. novembra 1989

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Moje srce je polno bolečine ob izgubi predragih tete Tonči in strica Mariota, vendar lepi spomini na vaju mi lajšajo bolečine.

Neva

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

† Dne 7. t. m. nas je zapustila naša draga

Paola Malalan

(BLNKOVA)

Pogreb bo jutri, 9. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v open-sko cerkev in na pokopališče.

Žalostno vest sporočajo hči Cvetka z možem Domenicom, ljubljena vnuka Massimo in Fulvio ter ostali sorodniki.

Trst, 8. novembra 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Jutri novo »Srečanje z morjem«

Jutri bo z začetkom ob 18. uri v kongresnem središču Tržaškega vele-sejma novo predavanje iz niza »Srečanja z morjem«, ki ga prireja Laboratorij znanstvenega imaginarija. Predaval bo profesor hidrobiologije na tržaški univerzi Giuliano Orel, in sicer na temo »Življenje na morskem dnus«. Govoril bo predvsem o razmerah v Jadranskem morju.

Ob tej priložnosti bodo tudi razdeljevali novo številko lista »Immaginario Scientifico Notizie« ter prva dva zvezdka predavanj iz niza »Srečanja z morjem«. V priložni kongresnega središča bo tudi od 16. do 20. ure na ogled razstava Znanstvenega imaginarija.

Z obnovitvijo odbora SKK začel novo sezono

Pred kratkim je bil občni zbor Slovenskega kulturnega kluba. Ob prisotnosti precejšnjega števila mladih je dosedanja predsednica Kristina Martelanc podala poročilo o lanskem delovanju kluba. Program, ki je obsegal okroglo mize, predavanja, zabavne večere in izlete, je bil zelo pester. V okviru predavanj so se zvrstila razna srečanja s pomembnejšimi zamejskimi avtorji: Alojzom Rebulom, Miroslavom Košuto in Borisom Pahorjem. Posrečile so se še nekatere druge akcije, kot na primer vsakoletno zabavno miklavževanje, božična dobrodelna akcija v korist žrtev potresa v Armeniji, literarni in likovni natečaj ob dnevu slovenske kulture, ki ga sponzorizira draguljarna Malalan z Opčin, večer z naslovom Pokaži, kaj znaš, ki je ravno tako posvečen ustvarjalnosti naše mladine itd.

Lanska predsednica je poleg tega še predstavila letošnji program. Obsegal bo razne izlete, predavanja, tudi zabavnih večerov seveda ne bo manjkalo. Vsak mesec bodo tudi predvajali film, ki bo povezan s sodobno problematiko. Sledilo je poročilo blagajnika in pa revizorke, ki je ocenila lansko sodelovanje članov kluba za dobro,

vendar upa v še večjo aktivnost in podporo.

Zatem so izvolili nov odbor. Novi predsednik je Tomaž Susič, podpredsednik pa Tomaž Martelanc. Minca Maver je bila ponovno potrjena za tajnico. Prav tako je obdržal svojo funkcijo blagajnik Matej Susič. Arhiv SKK bo letos urejal Štefan Pahor. Za revizorja je bila izvoljena Breda Susič, za tisk pa bosta skrbeli Tatjana Dolhar in Marija Mamolo.

Na občnem zboru so si postavili še dva skupna cilja. Prvi zadeva sodelovanje SKK s kulturnim krožkom iz Postojne. Drugi pa sodelovanje pri mladinski prilogi revija Mladika, člani namreč mislijo, da ima Rast posebno za našo slovensko mladino izredno važnost.

Udeleženci občnega zbora so nazadnje določili še program sestankov za naslednja dva meseca: gost prvega bo slovenski pesnik in igralec Tone Kuntner. Na programu imajo še predavanje o mladih in spolnosti, predstavitev knjižice, ki jo bo izdal klub o pisatelju Alojzu Rebuli, kratek izlet v Gorico, tradicionalno veselo miklavževanje in filmski večer za otroke in mlade.

Slavje kriških 70-letnikov

Pred tednom dni so 70-letniki iz Križa pri Trstu slavili svoj praznik. Zbrali so se v Križu pred pokopališčem in najprej skupno položili šop cvetja na grobišču padlih partizanov, deportirancev in taboriščnikov, nato pa še na grobove umrlih vrstnikov. Nato so se podali še do spomenika padlim borcem - prav tako v Križu - kjer so počastili njihov spomin z enominutnim molkom. Od tod so se podali preko meje v Rodik pri Kozini na skupno kosilo. Še pred tem so tudi k spomeniku padlim iz Rodika položili šop cvetic. Na skupnem kosilu v gostilni Race so nato v veselem vzdušju obujali spomine na mlada leta.

Nabirka knjig za knjižnico v Saležu

Kot smo že poročali, je Združenje književnikov Primorske sprožilo akcijo za nabirko knjig med pesniki in pisatelji na Primorskem na obeh straneh meje. Zbrane knjige bodo prispevek Združenja književnikov Primorske za knjižni fond novoustalovljene knjižnice v Saležu. Akciji so se doslej odzvali Sergej Verč, Boris Pahor, Marij Čuk, Boris Pangerc, Aleksij Pregarc in Marjan Tomšič. Ker pričakujejo, da bo še kdo od primorskih književnikov voljan pokloniti katero od svojih del novi knjižnici v Saležu, so rok podaljšali še do 15. novembra t. l.

Knjige lahko pesniki in pisatelji pustijo v Tržaški knjigarni, književniki Primorske na slovenski strani pa v Sežani na sedežu Zveze kulturnih organizacij, Partizanska 15.

Predajo knjig bodo po dogovoru z upravo knjižnice v Saležu povezali s priložnostnim literarnim večerom.

V krožku Che Guevara

Predstavitev knjige o Berlinguerju

Z večerom, ki bo posvečen spominu na bivšega generalnega sekretarja KPI Enrica Berlinguerja, bo krožek za družbeno-politične vede Che Guevara v petek, 10. t. m., spet začel svojo dejavnost. V dvorani v Ul. Madonnina 19 bo novinar in senator Neodvisne levice Giuseppe Fiori predstavil svojo zadnjo knjigo o življenju komunističnega liderja, ki ji je dal naslov »Vita di Enrico Berlinguer«. Na večeru bodo predvajali tudi film o Berlinguerjevem političnem udejstvovanju (»Berlinguer e la sua stagione«).

Večer se bo začel ob 18. uri.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 8. novembra 1989
BOGOMIR

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 16.43 - Dolžina dneva 9.48 - Luna vzide ob 14.05 in zatone ob 0.34.

Jutri, ČETRTEK, 9. novembra 1989
SEBISLAV

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,3 stopinje, zračni tlak 1008,1 mb, narašča, veter 18 km na uro severovzhodnik, vlaga 59-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 16,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: David Amadeus Meden, Silvia Povh, Arianna Vagliano, Antonio Vatta, Valentino Gallo, Cristina Vidonis, Massimiliano Cherin, Martina Malusà, Andrea Malusà, Lorenzo de Baronio, Andrea Santin, Maddalena Chermetz.

UMRLI SO: 86-letni Angelo Cecchetti, 83-letni Giuseppe Musico, 70-letna Liliana lauk, 68-letni Giacomo Toscani, 80-letna Lidia Zerini por. Colmani, 89-letna Carmela Stefancich vd. Abracht, 76-letna Valnea Comito, 72-letni Guido Grassi, 77-letni Edvino Plazer, 76-letni Guido Osti, 67-letni Virgilio Tonut, 61-letna Silvana Gregori vd. Vecchiet, 63-letni Silvano Chervatin, 77-letni Carlo Viviani.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 6., do sobote, 11. novembra 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50.
ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzini-jev dvored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.
ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzini-jev dvored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.
ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzini-jev dvored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

gostuje MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Paul Claudel

MARIJINO OZNANJENJE

Režija Dušan Mlakar

V petek, 10. t. m., ob 20.30 - Abonma RED A in D

v soboto, 11. t. m., ob 20.30 - Abonma RED B, E in F

v nedeljo, 12. t. m., ob 16. uri - Abonma RED C in G

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Danes ob 16.00 ponovitev predstave Arthurja Millerja ERANO TUTTI MIEI FIGLI. Režija Mario Missiroli, nastopa Gastone Moschin. V abonmaju: odrezek št. 3A. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Predstave bodo trajale do 17. t. m.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Jutri, 9., in v petek, 10. novembra, ob 20.30 (red A in B) ter v soboto, 11. novembra, ob 16.30 (red S) je na sporedu Lisztova FAUST SYMPHONIE v treh delih za tenor, moški zbor in orkester. Prva izvedba v gledališču Verdi. Dirigent Zoltan Pesko, tenorist Paolo Zizich.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 ponovitev dela CO IERIMO PUTEI..., variete Carpinterija in Faragune.

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

koncerti

GLEDALIŠČE ROSSETTI

V sredo, 15. t. m., ob 21.00 bo prvi koncert turnee GINA PAOLIIJA. Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti je v teku predprodaja vstopnic

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 13. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil SHOENBERG ENSEMBLE.

DEVINSKI GRAD

V petek, 10. t. m., ob 18.00 bo v dvorani devinskega grada koncert, ki sta ga organizirala princa Veronica in Carlo della Torre e Tasso, v korist Italijanske zveze slepcev. Napovedoval bo Mario Pardini, nastopal pa bo tudi znani tržaški violinist Massimo Belli, katerega bo spremljala na klavir Victoria Terekieva.

Na magistraturi tržaške univerze je uspešno doktoriral

SONJA GREGORI

Dolgoletni predsednici in sedanji odbornici želi še mnogo uspehov in obenem iskreno čestita

KD F. Prešeren iz Boljunca

čestitke

Ob tako važnem življenjskem mejniku čestita SONJI GREGORI in obenem želi še nadaljnjih uspehov družina Švara.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 L'attimo fuggente, i. R. Williams.

EXCELSIOR - 17.30, 22.00 Batman, i. Jack Nicholson, Kim Basinger.

EXCELSIOR AZZURRA - Festival festivalov: 16.30, 21.45 Che ho fatto io per meritare questo?, i. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura.

NAZIONALE I - 16.45, 22.15 Furia cieca, i. Rutger Hauer.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Ho sposato un'aliena, i. Kim Basinger, Don Aykroyd.

NAZIONALE III - 16.20, 22.15 Caldi contatti, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Uccidete la colomba bianca, i. Gene Hackman, Joanna Cassidy.

GRATTACIELO - 17.30, 22.00 Indiana Jones - L'ultima crociata, i. Harrison Ford, Sean Connery.

MIGNON - 16.30, 22.15 Ludwig, r. Lucchino Visconti.

EDEN - 15.30, 22.00 Super bestia prendimi di forza, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Poliziotto a quattro zampe.

LUMIERE FICE - 18.30, 22.15 L'indiscreto fascino del peccato, r. Pedro Almodovar, □□

ALCIONE - 17.00, 22.00 Un'altra donna, r. W. Allen

RADIO - 15.30, 21.30 Giochi erotici e disinibiti, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Ul. sv. Frančiška 20

Vas vabi jutri, 9. t. m., ob 18. uri

na otvoritev razstave

FRANCA VOZLA

Slike

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini

vabi v petek, 10. novembra 1989, ob 20. uri v župnijsko dvorano v Nabrežini, kjer bodo univ. prof. Aleš Lokar, Marko Tavčar, prof. Aleš Breclj in Marko Waltritsch govorili o stoletnici posojilništva na nabrežinskem Krasu.

Po predstavitvi knjige bo v dvorani kulturnega društva Igo Gruden otvoritev razstave dokumentov o posojilnicah. Razstava bo odprta do 18. novembra vsak delavnik od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

razne prireditve

SPDT vabi jutri, 9. t. m., ob 20. uri v Gregorčičevo dvorano, Ul. sv. Frančiška 20 na predavanje: LUKA KARINČAR - s smučmi v visokih gorah. Ob tej priliki bo tudi predstavitev smučarske sezone SPDT.

KD Ivan Grbec - Škedenj prireja v soboto, 11. t. m., ob 19. ure dalje IN SVET MARTEN POŽEGNAJ GA - martinovanje z moško pevsko skupino iz avstrijske Koroške "Vaščane pojo" in igralcem Stanetom Raztresenom. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 11. t. m., NA VEČER POSVEČEN SLOVENSKEMU PESNIKU (in igralcu Mestnega gledališča iz Ljubljane) TONETU KUNTERJU. Avtor sam bo naš gost. Predstavila ga bo prof. Zora Tavčar-Rebula. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Začetek izjemoma ob 18. uri.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 13. t. m., VEČER POSVEČEN 450-LETNICI SVETE GORE. O zgodovinskih, kulturnih in ikonografskih vidikih nastanka in razvoja romarske poti na Skalnici bodo govorili dr. Branko Marušič, Marko Vuk in prof. Peter Stres. Začetek ob 20.30.

razna obvestila

Tečaj modernih in standardnih plesov. Jutri, 9. novembra, se bo v telovadnici ŠD Polet začel TEČAJ MODERNIH IN STANDARDNIH PLESOV, ki ga bo vodil evropsko znani baletni in plesni mojster ter koreograf Claudio Steiner. Podrobnejše informacije in vpisovanja v baru Prosvetnega doma na Opčinah med 9. in 20. uro. Tečaj je namenjen mladim in odraslim od 14. do 90. leta starosti.

KD Rdeča zvezda obvešča, da se nadaljuje VPISOVANJE ČLANOV mladinske folklorne skupine. Vsem tistim, ki je vseh ples in petje naj telefonirajo na tel. št. 200878.

Taborniki Rodu Modrega vala vabijo na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 12. t. m., ob 10. uri v Mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Člani naj pridejo v kroju! Vabljeni!

Zveza slovenskih kulturnih društev vabi vse predsednike oz. predstavnike kulturnih društev in skupin ter posamezne člane NA SEJO GLAVNEGA ODBORA, ki bo v sredo, 15. t. m., ob 19.30 v Domu A. Sirka v Križu.

Društvo mladih raziskovalcev vabi vse svoje člane na sestanek, ki bo danes, 8. t. m., ob 18. uri na Odseku za zgodovino pri NSK.

izleti

Bi šel rad 23., 24., 25. in 26. novembra v Rim? Cena izleta 230.000 lir. Za informacije in vpisovanje tel. na št. 200150 od 19.00 do 20.30. Na razpolago je še nekaj mest.

SPDT vabi na tradicionalni avtobusni izlet vezan z martinovanjem, ki bo v nedeljo, 12. t. m., v Trnovem pri Lokvah. Cena izleta 15.000 lir, vpisovanje pri ZSSDI. Dodatne informacije nudi Aleksij Cividri (tel. 415336). Odhod avtobusa ob 7.45 izpred sodne palače.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1350.—	1340.—
Nemška marka	731,330	729.—
Francoski frank	215,620	213,500
Holandski florint	647,940	645.—
Belgijski frank	34,866	34,400
Funt šterling	2134,300	2110.—
Irski šterling	1742,900	1935.—
Danska krona	188,500	185,500
Grška dragma	8,168	7,700
Kanadski dolar	1152,150	1100.—

Hermann Broch

POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

Izjava Bogdana Bratuž

Jutri, 9. novembra, ob 20.30 v dvorani J. Rapotec v PREBENE-GU

v petek, 10. novembra, ob 20.30 v Srenjski hiši v BORŠTU

Friedrich Schiller

SPLETKE IN LJUBEZEN

Režija Zvone Šedlbauer

Danes, 8. t. m., ob 16. uri - Abonma RED H

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja dela AZAD KARIM in HAMID TAHIR. Razstava je odprta še danes, 8. novembra.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - so na ogled dela avstrijskih slikarjev FRANCA BERGERJA in ROBERTA PRIMIGA.

V Kraški galeriji v Repnu razstavlja svoja dela slikar DEMETRIJ CEJ. Razstava je odprta vsak dan od 11.00 do 12.30 in od 14.00 do 18.00.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 12. novembra razstavljal JEAN-MICHEL FOLON. Razstava je odprta vsak delavnik od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius razstavlja slikar FOLCO IACOBI. Razstava bo na ogled še do 9. novembra po običajnem urniku.

V galeriji Torbandena razstavlja svoja dela VITTORIO BOLAFFIO.

mali oglasi

PRODAM leseno otroško posteljo (z blazino) po ugodni ceni. Tel. 226196 ob uri kosila.

PRODAM po ugodni ceni blizu postaje v Trstu udobno stanovanje z dvema spalnicama, opremljeno ali ne. Tel. (0481) 391245 po 19. uri.

PRODAMO domač krompir, gojen brez škroplj in z naravnim gnojem. Tel. št. 226713.

PRODAM A 112 abarth, letnik '76, v dobrem stanju gume in baterija za 300.000 lir. Tel. 213837.

PRODAM hišo v okolici Oreha, 90 kv. m: kuhinja, dve spalnici, dnevna soba, kopalnica, veranda, terasa in 1.100 kv. m zemljišča. Tel. 228390.

PRIVATNIK proda 126 bis bele barve, letnik '88. Tel. 226752 v večernih urah.

21-LETNO dekle z opravljeno vzgojiteljsko šolo in diplomo za pomoč bolnim in ostarelim na domu išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. 231819.

IZGUBIL sem na poti iz Mačkolj v Boršt kardan plave barve za traktor s priklopo. Poštenega najditelja prosim, da tel. na št. 231857.

SUHA drva za kurjavo prodajamo. Tel. 421508 po 20. uri.

MLAD PAR išče hišo z vrtom, tudi potrebno popravil. Tel. 911404.

NUDIM pomoč ali zamenjavo v gostinstvu (bar ali podobno) enkrat v tednu. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Pomoč".

V NABREŽINI smo našli sivo-belega mačka z ovratnico. Tel. v popoldanskih urah na št. 200178.

IŠČEMO pomočnico za pomoč motorističnim priredeteljem starejši osebi za pet dni tedensko (po možnosti iz zgornje občine). Interesentke naj tel. med 12. in 13. uro na št. 229203.

DAJEM v najem stanovanje: kuhinja, soba, WC, pri avtobusni progi št. 5 in 8, obdano z zelenjem, opremljeno za 8, obdano za 250.000 lir mesečno ali dve osebi, za 250.000 lir mesečno. Tel. od 17.00 do 20.30 na št. 417025.

7. 11. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,416	9.—
Švicarski frank	833,490	831.—
Avstrijski šiling	103,885	103,500
Norveška krona	192,220	192,500
Švedska krona	210,420	8.—
Portugalski eskudo	8,549	11,100
Španska peseta	11,593	1010.—
Avstralski dolar	1057,500	0,018
Jugoslov. dinar	—	—
ECU	1502,400	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Film o življenju Jamesa Deana

Usodni »bastard«

LOS ANGELES — Svojo pot je začel kot mehanik, danes pa je priznan konzulent ameriških filmskih hiš za vse scene, ki kakorkoli zadevajo avtomobile. Kot izkušen konzulent in mehanik je George Barris pripravil kopijo »malega bastarda«, porsche, s katerim se je 30. septembra 1955 znani James Dean zaletel v tovornjak in v nesreči izgubil življenje.

Barris, ki kot tehnik sodeluje pri snemanju filma »The Legend« o življenju in smrti Jamesa Deana (v projekt je producenta hiša United Artists vložila 15 milijonov dolarjev, okoli 20 milijard lir), je bil še posebej zadolžen, da do potankosti obnovi nesrečo, v kateri je umrl priljubljeni zvezdnik petdesetih let. Po mnenju izvedencev, ki so videli posnetke, je Barris zelo piko-sno videl v filmsko učinkovito obnovil nesrečo.

Poleg »malega bastarda« (tako je Dean imenoval svoj športni avto) je Barris pripravil za filmsko industrijo mnoga »slavna« vozila. Njegov je »posvem nori hrošč«, ki je bil protagonist številnih Disneyevih filmov, njegov je »batcar«, avto znanega junaka stripov Batmana, ki je v zadnjih tednih naj-večja filmska uspešnica. V petdesetih letih pa je bil Barris eden najbolj priljubljen hollywoodskih mehanikov. Skrbel je za avtomobile vseh najbolj priznanih zvezdnikov, še zlasti priljubljen pa je bil med tistimi, ki so želeli, da bi jim nekoliko »popoprli« motor. Tudi James Dean je redno zahajal k njemu in Barris je iz serijskega porsche »izvlekel« še nekaj dodatnih »zrebecov«.

V pogovoru z novinarji je nekdanji mehanik obnovil svoje prijateljstvo z

Deanom. »Opozoril sem ga, da je »mali bastard« lahko nevaren, a ni me poslušal,« je poudaril. Pripomnil je tudi, da tedanji Deanovi prijateljci Ursula Anders in Eartha Kitt nista hoteli v avto, češ da »jim vzbuja nenavaden občutek tesnobe«.

Njuna zla slutnja je bila upravičena: le nekaj ur pozneje se je Dean z »malim bastarodom« raztreščil ob tovornjak. Deanova smrt pa ni bila edina nesreča, ki ji je »botroval« »mali bastard«. Ko so razbitine porsche naložili na tovornjak prometne policije, se je odpela jeklena zanka, avto je zgrmel na asfalt in pri tem poškodoval noge mehaniku. Motor so prodali nekemu zdravniku, ki je kmalu nato umrl v prometni nesreči. V neki drugi nesreči je bil ob noge moški, ki je kupil tovornjak, s katerim so »bastarda« odpeljali.

In ni še vse: v Fresnu je prodajalec avtomobilov razstavil v svojem salonu razbitine porsche. Le nekaj dni pozneje je trgovina zgorela. Skrotovičena pločevina je nato skrivnostno izginila, ko so jo prevažali v Florido, da bi jo tamkaj razstavili. Odtlej je »bastard« zabil vsako sled za seboj, čeprav Barrisu pogosto telefonirajo ljudje, ki trdijo, da so sredi noči videli Deanov porsche.

Legenda o prekletem avtomobilu je nedvomno prispevala k dejstvu, da je Deanova smrt ovita v tenčico skrivnosti. Vraževerni se pa sprašujejo ali bo tudi novi »bastard«, ki ima v Deanovi filmski biografiji pomembno vlogo, tako usoden kot njegov prednik. Pri tem pa iz previdnosti kar krepko primejo za rožice, ki ga zaradi »varnosti« imajo stalno pri sebi.

■ **TRST** — Kantavtor Sergio Endrigo bo danes gost oddaje »A tu per tu«, ki jo na deželni radijski postaji RAI vodita Daniele Damele in Giancarlo Deganutti in ki bo na sporedu ob 15.15. V pogovoru z voditeljema oddaje bo Endrigo obnovil glavne etape svoje kariere in svojega življenja začel s letom 1947, ko je skupaj s starši zapustil Istro. V naslednjih tednih bosta Damele in Deganutti imela v studiu druge ugledne goste, od princa Torre Tassa do modnega kreatorja Missonija.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

»Kemični splav« v viharju polemik

»Splav, prekleto bodi tvoje ime!« Tako je še enkrat z vso odločnostjo in brez kančka popustljivosti preko svojih najvišjih predstavnikov izjavila rimskokatoliška Cerkev, ki je vernike ponovno pozvala na oster boj proti vsakomur, ki razmišlja o uresničevanju duha in črke »zloglasnega« zakona št. 194, ki v Italiji uzakonjuje pravico do prostovoljne prekinitve nosečnosti. Prav nič spravljiv poziv je bilo slišati ob predlogu socialistične podtajnice za zdravstvo Elene Marinucci, da bi tudi v naši državi uvedli tako imenovani kemični splav, pri katerem se namesto kirurškega posega uporabi tableta, ki nosi oznako Ru-486.

Sicer so predlog senatorke Marinucci je dejansko zavrnili že proizvajalci tablete, ki so izjavili, da je Italija z vidika zdravstvenih struktur premalo zanesljiva država. Kot je bilo pričakovati, je izjava Roberta Corteja, pooblaščenega upravitelja italijanske filialke francoske firme Roussel Uclaf povzročila val polemik. Svojo izjavo Corte utemeljuje s trditvijo, da italijanski zdravstveni sistem ne daje dovolj jamstev, da bi tableto Ru-486 res dajali samo v zdravstvenih centrih, kot se na primer dogaja v Franciji, temveč da bi se v Italiji v kratkem razvila učinkovita preprodajna mreža »na črno«.

Obtožba je precej huda in zato je razumljivo, da je Elena Marinucci takoj posegla pri proizvajalci firmi. Po njenem mnenju in po sodbi vseh, ki soglašajo z njeno pobudo (podprle so jo levičarske sile, medtem ko je na samem ministrstvu prišlo do nasprotnih mnenj), se za odločitvijo farmacevtskega podjetja, ki sedaj sodi v sklop multinacionalke Hoechst, skrivajo drugačni razlogi. Ta mogotec na področju zdravil se namreč boji, da bi mu polemike v zvezi s to tableto povzročile poslovne težave, kot se je na primer dogodilo v ZDA. Pred dnevi so sicer prav v ZDA nagradili iznajditelja tablete Ru-486, francoskega znanstvenika Etienna Emila Baulieuja, pred

Senatorica Elena Marinucci

tem pa zagrozili, da ne bodo več kupili niti enega proizvoda Hoechst.

Sum, da gre v veliki meri za izgovor, podkrepljuje nadalje dejstvo, da so prav v Italiji, točneje v milanski kliniki Macedonio Melloni opravili vrsto poskusov v okviru preverjanja učinkovitosti te tablete, ki jih vodi Svetovna zdravstvena organizacija. Kljub povedanemu so levičarske parlamentarne menile, da velja o očitkih francoske firme pošteno razmisliti, saj je neizpodbitno dejstvo, da italijanska zdravstvena oskrba ni brezhibna, predvsem pa je res, da slabo delujejo prav tiste strukture, ki bi morale izvajati zakon št. 194, v katerega sklop bi vključili tudi uporabo tablete Ru-486.

Zelo na kratko o značilnostih te tablete: preparat Ru-486 v bistvu prepreči, da bi se progesteron, se pravi hormon, ki je bistvenega pomena za normalni potek nosečnosti, »pritrdil« na pravo mesto. Če torej nosečnica v pr-

vih devetih tednih nosečnosti zaužije zadostno dozo preparata (potrebne so tri tablete), nakar ji dajo še injekcijo prostaglandina, bi moralo priti do splava (statistični podatki govorijo o 96% učinkovitosti te metode).

Znanstveno-zdravniški krogi, razen zelo številčne čete oporečnikov, so se o iznajdbi francoskega zdravnika izrekli pozitivno, ker pri splavu odpravljaja vsaj travmo zaradi kirurškega posega. Po mnenju tudi italijanskih ginekologov ta metoda najmanj ogroža zdravstveno stanje nosečnice, seveda če je pod stalnim zdravniškim nadzorom.

Čemu torej tolikšno nasprotovanje uporabi tablete Ru-486? S to metodo bi se doprinos zdravstvenega ter pomožnega osebja pri izvajanju zakona št. 194 bistveno zmanjšal, kar pomeni, da bi se tudi njihov vpliv nad uresničevanjem zakona dejansko izničil. Nasprotovanje »kemičnemu uničevanju« zarodkov je torej v prvi vrsti bitka za oblast, za nadzor nad življenjsko funkcijo načrtovanja rojstev.

Razumljivo je, da moč odločanja v zvezi s tako pomembnim vprašanjem, plaši tako »nosilke življenja« kot njihove, ne vselej razumevajoče partnerje. K takšni razpravi pa je treba pristopiti razsodno, strpno in odkrito, torej diametralno nasprotno od tega, kar se že leta dogaja v Italiji.

Če je po mnenju nekaterih težko sprejemljivo dejstvo, da zadnja beseda glede splava pripade ženskam (vendar zanekrat še vedno zanosi samo ženske), pa je povsem nesprejemljivo, da bi morale ženske zaradi te svoje fiziološke značilnosti tako ali drugače trpeti. Pri tem se mimogrede pozabi, da je pri vsakem splavu ženska podvržena psihološkemu šoku in da tudi pri metodi z Ru-486 pride do precejšnje krvavitve.

Ob vseh teh neštetih polemikah, ki se vlečejo leta, obstaja zelo neprijeten občutek, da so nasprotnikom zakona o prostovoljni prekinitvi nosečnosti bolj sveta njihova načela in interesi kot pa obstoječa ali porajajoča se življenja.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Santa Barbara 10.30 Dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Rubrika: Fantastico Bis 14.10 Dok.: Kvarkov svet 15.00 Odprta šola 15.30 Pregled italijanske literature - Novecento 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta - vesti 18.05 Nanizanka: Santa Barbara 19.10 Nanizanka: E' proibito ballare 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: La banda delle frittelle di mele (pust., ZDA 1975, r. Norman Tokar, i. Bill Bixby, Susan Clark) 22.15 Dnevnik 22.25 Filmske novice 22.35 Košarka: Phonola-Sca-volini 24.00 Nočni dnevnik 0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	7.00 Risanke 8.00 Film: Il cielo brucia (vojni, It.-Sp. 1957, r. Giuseppe Masini) 9.30 Božanska komedija 10.00 Variete: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 14.15 Nanizanki: Capitol, 15.40 Lassie, vmes (15.00) Tutti frutti 16.05 Iz parlamenta - vesti 16.15 Film: Il vagabondo (kom., It. 1942, r. Carlo Borghesio, i. Macario) 17.50 Variete: Videocomic 18.20 Dnevnik - šport 18.35 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, šport, vreme 20.30 TV film: Solo (dram., It. 1989, r. Sandro Bolchi, i. Daniela Poggi, Jacques Perrin, 1. del) 21.50 Dnevnik - nocoj 22.00 Aktualno: Vzhodni Berlin 23.00 Variete: Cinema, che follia! 24.00 Dnevnik, horoskop 0.10 Film: Mr. Moto gioca d'azzardo (krim., ZDA 1938, r. J. Tinling)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Človek in okolje 14.00 Deželne vesti 14.30 Oddaja o znanosti in poeziji 15.30 Šport: hokej na ledu in na travi 16.30 Dokumentarna oddaja: Drobci 17.00 Risanke: Blob 17.15 Nanizanki: I mostri - Complice per forza, 17.45 Vita da strega - Il signor Michimoto 18.10 Dok. oddaja: Geo (vodi Gianclaudio Lopez) 18.45 Športna rubrika: Derby (ured. Aldo Biscardi) 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Risanke: Blob 20.00 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Film: Soldati a cavallo (vestern, ZDA 1959, r. John Ford, i. John Wayne, William Holden), vmes (21.35) Dnevnik 22.40 Aktualno: Storie vere 24.00 Nočni dnevi 0.15 Dok.: Pred 20 leti	10.10 Mozaik. Dokumentarec: Večje naravne in druge nesreče v Jugoslaviji 1988, 10.45 Osmi dan, 11.25 dokumentarec Ep-pur si muove 15.40 Video strani 15.50 Žarišče (pon.) 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.50 Mozaik (pon.). Dokumentarna oddaja: Večje naravne in druge nesreče v Jugoslaviji 1988, 17.25 Osmi dan 18.10 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Babica in trije vnučki, 18.30 gledališka predstava Mala in velika luna, 18.45 Pesmi in zgodbe za vas 19.05 Risanke 19.15 TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Film tedna: Harryjeva igra (krim., VB 1985, r. Lawrence Gordon Clark, i. Ray Lonnen, Derek Thompson) 22.25 Dnevnik in vreme 22.40 Svet poroča 23.40 Video strani	13.30 TVD Novice 13.40 Nogomet: Super pokal Latinske Amerike 15.30 TVD Novice 15.45 Nočni boks - posebna oddaja 17.15 Rubrika: Obiettivo sci 18.15 Wrestling Spotlight 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičišče 20.00 Športna oddaja: Juke Box - Zgodovina športa po želji 20.30 Košarka NBA 22.00 TVD Novice 22.10 Športni tedenski pregled: Magazine 22.30 Nočni boks 23.15 Golden Juke Box (pon.)	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolar in Pravljica; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji (pon.); 9.10 Soft music; 9.30 Ljudski motivi; 10.00 Pregled dnevnega tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Francoski šanson; 12.00 Spoznavajmo svojega otroka; 12.25 Priljubljene melodije; 12.40 Revija ZCPZ 88; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Na goriškem valu; 16.00 Mi in glasba: violinistka Maja Petrovič in pianist Igor Lazko; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val: Radio za vas - vi in radio; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	ITALIA 1	ODEON	TMC	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Nanizanki: Fantasilandia, 8.00 Hotel 9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro 10.00 Zdravniški pregled 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito (vodi Corrado), 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie (vodi Marco Predolin) 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 vam ponuja 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Nanizanki: Dallas, 21.30 Dynasty 22.30 Aktualno: Forum 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.15 Nanizanki: Petrocelli, 2.15 Lou Grant	7.00 Risanke 8.30 Nanizanke: Cannon, 9.30 Operazione ladro, 10.30 Agenzia Rockford - Il cacciatore (2. del), 11.30 Simon & Simon 12.30 Italijanske smešnice 12.35 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I. 14.30 Variete: Smile 14.35 DeeJay Television 15.25 Italijanske smešnice 15.35 Aktualno: So to Speak 16.00 Otroška oddaja 16.00 Nanizanka: Arnold 18.00 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanke: A-Team, 19.30 I Robinson, 20.00 Cristina 20.30 Film: Bonnie e Clyde all'italiana (kom., It. 1982, r. Steno, i. Ornella Muti, Paolo Villaggio) 22.20 Variete: Televigiù 23.25 Šport: po zaključku svetovnega prvenstva v formuli 1 23.55 Glasbena oddaja: Be Bop a Lula 0.55 Italijanske smešnice 1.05 Dokumentarna oddaja: Jonathan 1.50 DeeJay Television	11.30 Igra: La spesa in vacanza 12.15 Nad.: Marcia nuziale 13.00 Variete: Sugar 15.00 Nad.: Anche i ricchi piangono, 16.00 Pasiones, 17.00 Cuore di pietra, 18.00 Quattro donne in carriera 18.30 Dok.: Beyond 2000 19.30 Risanke 20.00 Variete: Smešnice in Sportacus 20.35 Film: Quando il sole scotta (dram., Fr. 1969, r. Georges Lautner, i. Mimsy Farmer, Robert Walker) 22.30 Variete: Sportacus 23.00 Šport: golf	8.30 Dok. o naravi 9.00 Nanizanka: Get Smart 9.30 Nadaljevanje: Adamo contro Eva 10.15 Nanizanka: Il giudice 10.45 Nad.: Terre sconfinato 11.30 Rubrika: Zenska TV 12.30 Nad.: Tris di cuori 13.30 Vesti in sport 14.30 Glasba: Clip clip 15.00 Risanke: Snack 15.30 Kvizi: Girogiro mondo 16.00 Film: Un campione per Tommy Jo (pust., ZDA 1961, r. Francis Lyon)	12.00 Rubrika 12.30 Morski športi 13.00 Dnevnik 13.30 Nanizanka: Gente di Hollywood 15.30 Music box 17.15 Nad.: I ragazzi di celluloid, 18.00 Cristal 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Il grande teatro del West 20.30 Rubrika: Župan in njegovi ljudje 22.00 Nan.: Orson Welles 22.30 Jazz: Lino Patruno se spominja Handya 23.30 Dnevnik, dražba, vesti	13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Naših 40 let; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
RETE 4				TELE 4	RADIO KOPER (italijanski program)
8.30 Nanizanka: La grande vallata				(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Vodeni govorno-glasbeni program; 8.35 Mi in vi - glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 14.00 Komposovi turistični napotki; 15.00 Ob treh popoldne; 16.05 Disco scoop; 17.05 Govorni prispevek; 18.35 Mi in vi; 20.00 Nočni program.
					RADIO OPČINE
					7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst, nato Nočna glasba.

Rajonski svet se je srečal z odbornikom Tacchinardijem V Štandrežu bodo kmalu pričeli graditi novo dvostezno balinišče

Na ponedeljkovi seji rajonskega sveta v Štandrežu so svetovalci razpravljali o načrtu za izgradnjo novega balinarskega igrišča. Predsednik Valter Ressi je uvodoma obrazložil potek načrtovanja dvosteznega igrišča, ki ga bodo uredili na travnati površini za osnovno šolo v Štandrežu. Načrt je izdelal arhitekt Laganà ob sodelovanju geometra Grusovina, nakar so ga predstavili občinski komisiji za gradbeno dela, ki ga je odobrila.

Načrt predvideva dvostezno igrišče, ki bo dolgo 27,5 metrov, široko pa 6,80 metrov. Na njem bodo lahko odigrali tudi uradna tekmovanja, saj mere ustrezajo pravilniku državne balinarske zveze. Ressi je med drugim povedal, da bo igrišče najsodobneje urejeno. Končni del stez bodo namreč zagradili s posebnim materialom, ki bo ublažil in predvsem utišal udarce krogel ob pregrado. Na ta način ne bodo igralci motili prebivalcev sosednih hiš.

Rajonski svet je odobril načrt, nato pa je potrdil, da bodo za gradnjo balinarskega igrišča uporabili še neizkoriščen denar rajonskega sklada za storitve. Svet ima namreč na razpolago še 5 milijonov lir, ki jih mora porabiti do vključno 15. novembra. Svetovalci so sprejeli sklep, da bodo dela poverili gradbenemu podjetju Luce iz Sacileja, ki bo za omenjeno vsoto zgradilo in

uredilo dvostezno igrišče z izjemo mrežnate ograje in napeljave luči.

Luči za nočno igranje bodo postavili kasneje, saj je v ta namen predvideni strošek okrog 9 milijonov lir. Kar zadeva ograjo bodo najverjetneje poskrbeli kar sami člani balinarskega kluba Mak, ki bodo upravljali novi športni objekt.

Rajonski svet je nato porazdelil preostali denar iz svojega sklada. Tako so dodelili društvu Velox 500 tisoč lir, športnemu društvu Val, kulturnemu društvu Oton Župančič in Štandrež po 750 tisoč lir ter športnemu društvu Juventina milijon lir.

Predsednično seje se je udeležil tudi občinski odbornik za javne storitve Tacchinardi. Svetovalci so odborniku navedli vrsto pritožb glede delovanja občinskih storitev in služb na območju Štandreža. Tamkajšnji rajonski svet je namreč moral letos uporabiti za košnje plevela in visoke trave na glavnih ulicah kar 3 milijone lir iz svojih sredstev. Svetovalci so našli še vrsto pomanjkljivosti: neurejenost gredic in zelenih površin, slabo čiščenje ulic itd. Odbornik Tacchinardi je obrazložil težave z občinskimi osebjem, ki se zdaleč ne zadošča vsem potrebam. Predstavniki rajonskega sveta so odborniku predlagali, naj bi prihodnje leto zvišali štandreskemu rajonu denarni

sklad za storitve, s katerim bi kar sami poskrbeli za najpotrebnejša dela pri urejanju javnih površin. Tacchinardi je menil, da je ta zamisel dobra in jo bo zato iznesel na prihodnji seji občinskega odbora. Kar zadeva urejanje gredic in zelenja je zagotovil, da bo s problemom takoj seznanil vodjo osebja.

Razprava o pravicah tujih priseljencev

Problemi v zvezi s priseljivanjem iz držav tretjega sveta in nasploh iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti, bo danes ob 18. uri tema javne razprave v pokrajinski sejni dvorani v Gorici. Na temo Tujec, gost ali državljani? bosta govorila podpredsednica deželne sveta Augusta De Piero Barbina in namestnik ravnatelja združenja Caritas iz Vidma Francesco Milanese. Na srečanju, ki ga prireja kulturni krožek Rinasita in ženska komisija KPI v sodelovanju s Pokrajinskim odborom za človekove pravice, bodo posvetili pozornost predvsem smernicam in predlogom za reševanje teh vprašanj na deželni ravni.

Augusta Barbina bo na srečanju tudi predstavila osnutek deželne zakonodaje za zaščito tujih delavcev in priseljencev ter tujih študentov v Furlaniji-Juljski krajini.

Jutri v mali dvorani Kulturnega doma Srečanje z avtorji knjige Veneti - naši predniki

Po vrsti zanimivih in odzivnih srečanj z literarnimi ustvarjalci v lanskem sezoni začenja Kulturni dom v Gorici jutri nov niz "srečanj z avtorjem". Prvo srečanje v novi sezoni obeta zanimivo in najbrž tudi živahno razpravo. Gre namreč za predstavitev knjige "Veneti - naši daljni predniki", ki postavlja morda drzno, vsekakor novo in izzivalno tezo o zgodovinskih koreninah slovenskega naroda. Knjigo bodo predstavili jutri, 9. novembra, ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici. Na predstavitvi bodo seveda sodelovali trije avtorji dr. Matej Bor, Ivan Tomažič in goriški rojak prof. Jožko Šavli.

Knjiga je zaradi novih pogledov in hipotez o naši daljni zgodovini povsem razumljivo naletela na velik odmev v javnosti, ne le med slovenskimi zgodovinarji pač pa nasploh med izobraženci tako v Sloveniji kot v tujini. Različne so seveda ocene in mnenja, ki gredo od pohval in odobravanja pa do ostrih kritik in nesoglasij. Tako različne reakcije so razumljive za knjigo, ki predlaga povsem drugačno pisanje slovenske zgodovine in je imela kot pozitivni učinek živahno razpravo o teh vprašanjih. Pričakovati je, da bo prav tako živahno tudi jutrišnje srečanje z avtorji.

Knjiga se deli na tri dele. Prvega, z naslovom Po sledih Venetov, je napisal prof. Jožko Šavli, ki skuša s po-

močjo geografskih imen utemeljiti tezo, da so Veneti res bili praslavensko ljudstvo. V drugem delu skuša akademik dr. Matej Bor na osnovi slovenskega jezika razbrati ohranjene venetske napise v kraju Este pri Padovi ter navaja domnevne sledove jezika Venetov, ki bi bili ohranjeni tudi pri nas. Ivan Tomažič trdi v tretjem delu knjige, da bi bilo treba začeti tolmačiti zgodovino Slovencev na čisto drugačen način in navaja nekatere kritike ter odgovore, ki so sledili objavi knjige o venetskem izvoru Slovencev.

Še danes v Kulturnem domu Japonski filmi

V Kulturnem domu se danes zaključita tridnevni pregled japonskega filma, ki so ga priredili na pobudo Tržaške univerze v sodelovanju s Kinotelejkom, Japonskim kulturnim centrom, Univerzitetnim filmskim krožkom in drugimi kulturnimi združenji. Tudi današnji spored se bo začel dopoldne s predvajanjem za šole ob 10.30. Popoldne in zvečer bosta predvajani za občinstvo: ob 18. uri bodo vrteli film Shobea Imamure Zakaj pa ne?, ob 20.30 pa film Mitsua Yanagimachija Devetnajstletnikov načrt.

V Doberdobo bodo v kratkem začeli z gradnjo županstva

V kratkem naj bi se začela gradnja novega županstva v Doberdobo. Tako so sklenili na sinočnji občinski seji, ki je potekala pod vodstvom župana Marija Lavrenčiča. Predstavniki kraške uprave so namreč dali občinskemu odboru nalogo, naj čimprej skliče dražbo gradbenih podjetij. Sicer gradnja, na podlagi razpoložljivih sredstev, bo omogočila le realizacijo kletnih prostorov in garaž.

Občinski svet v Doberdobo je nadalje sklenil, da zaprosi za posojilo 513 milijonov lir, s katerimi bi nadaljevali z drugim delom gradnje županstva. Glede tega je župan Lavrenčič dejal, da obstajajo določene težave, saj majhnim občinam ne radi odobrijo tako visokih vsot denarja.

Na sinočnji seji doberdobskega občinskega sveta je župan odgovoril na nekatere pritožbe občanov, ki so nastale z novim načinom odnosa. S tem v zvezi je Lavrenčič povedal, da so pred desetimi dnevi usposobili mali tovarnjak, ki veliko hitreje opravlja to delo. Na žalost pa vozilo ne more prevoziti vseh stranskih in ožjih poti, tako da so nekateri občani prisiljeni, da odnesejo vrečke za nekaj metrov stran od domov. Sicer se bo na ta način treba tudi privaditi, je bilo rečeno na seji, saj namerava doberdobska občina namestiti posebne posode za nabiranje smeti, ki bodo postavljene le na določenih krajih občinskega ozemlja.

V začetnem delu seje so se seznanili z dejstvom, da je deželna uprava znatno znižala vsoto denarja, ki je namenjena nakupu knjig, revij in časopisov za potrebe občinske knjižnice. Lani so namreč s tem v zvezi dobili skoraj 4 milijone lir, letošnji prispevek pa znaša le 1.300.000 lir. S tem v zvezi je

odbornik za kulturo Černic povedal, da je domača hranilnica namenila knjižnici dva milijona lir, ki bosta služila za nakup slovenskih in italijanskih mladinskih knjig.

S tajnim glasovanjem so člani občinskega sveta enoglasno imenovali Marka Jarca v predsedstvo Slovenske komisije pri Javnem večnamenskem kulturnem središču iz Ronk. Jarc bo tako zamenjal dosedanjega predstavnika doberdobske občine Karla Ferletiča.

Protest osebja Konzorcija za vodo in plin v Krminu

Sindikati osebja Konzorcija za vodo in plin v Krminu, ki oskrbuje tudi občino Medea, so oklicali stanje sindikalne pripravljenosti, če ne bo pozitivnih premikov na napovedujejo tudi možnost stavk. Kot razlog navajajo že dolgoletna nerešena vprašanja glede reorganizacije Konzorcija. Že pred dvema letoma so namreč njihovi sindikalni predstavniki predlagali, naj bi Konzorcij postal javno podjetje in bi s tem lahko nudil občanom boljše storitve. Šele sedaj je vodstvo na tem, da ustanovi komisijo, ki bi podrobneje preučila problem. To je po mnenju sindikata naravnost smešno po dveh letih. Zato so se odločili za odločnejšo obliko sindikalnega pritiska. Z njo, ugotavljajo, bodo najbrž povzročili nekaj nevedčnosti uporabnikom, vendar pojasnjujejo, da je sedanji protest tudi v korist prebivalstva, saj si prvenstveno prizadevajo za to, da bi bile storitve in delovanje sedanjega konzorcija učinkovitejše.

Dijaki z zanimanjem sledili razpravi o problemu mamil

Kje so vzroki, da se mladina predaja mamilom? Kako je mogoče reševati ta socialni problem in kako pomagati mladim, ki iščejo izhod iz zasvojenosti? Kaj lahko pri tem naredijo javne institucije od zdravstvenih do krajevnih uprav in kaj zasebna združenja, ki najpogostejše delujejo predvsem na prostovoljni osnovi? O teh in drugih vprašanjih v zvezi s problemom mamil so govorili včeraj na dveh srečanjih, ki sta jih priredili občinsko odborništvu za socialne storitve v Gorici in KZE in ki se ju je udeležil duhovnik Luigi Ciotti od skupine Abele iz Turina.

Ciotti se je najprej dopoldne v nabito polnem deželnem avditoriju srečal z dijaki goriških šol in skupaj z njimi poglobil vzroke širjenja mamil med mladino in možne protiukrepe. V imenu občinske uprave je pozdravil odbornik za socialne storitve Culot, šolsko oblast pa je predstavljal skrbnik Leotta, ki je na kratko obravnaval vlogo šole v prizadevanjih za zavarovanje mladine pred mamili.

Javno srečanje o tej problematiki se je nato odvijalo popoldne s srečanjem z vzgojitelji in družinami, Ciottijevim občutenim govorom o problemu mamil in o svojih izkušnjah v Turinu. Sledila je razprava s posegi zdravstvenih delavcev in prostovoljcev, ki se na Goriškem ukvarjajo s problemom mamil.

Na sliki (foto Čubej) dijaki na včerajšnjem predavanju o mamilih.

Na goriškem valu

Današnje srečanje bomo začeli s pogovorom o prijetnem jesenskem praznovanju - martinovanju. Telefonsko se bomo pogovorili s prof. Miladinom Černetom. Marko Čubej in Marko Lutman bosta spregovorila o naši kulturni in športni stvarnosti. Daljši magnetofonski zapis smo namenili simpoziju, ki je bil 27. oktobra na Sv. gori.

razna obvestila

Martinovanje SPD - prijave sprejemajo v trgovini Bavcon samo še danes in jutri. Pohitite!

Kmečka zveza obvešča, da zapade v petek, 10. novembra, rok za vplačilo tretjega obroka socialnih prispevkov IVS.

KD Oton Župančič priredi 11. novembra martinovanje v Domu Andreja Budala v Štandrežu. Pojasnila in prijave pri Marti Zorn v Klancu, tel. 21407.

Pred 50 leti sta si na današnji dan obljubila večno zvestobo naša draga **CVETKA in FRANCI HMELJAK**

Ob tem jubileju jima iz srca želijo še na mnoga leta zdravja in veselja

hvalne črte za družinami, sestri Fani, sorodniki in vsi, ki ju imajo radi

kino

Gorica

KULTURNI DOM 18.00 »Zakaj pa ne?«, 20.30 »Devetnajstletnikov načrt«.

CORSO Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Black rain« (Pioggia sporca).

VERDI 17.15-22.00 »Batman«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Umido e Ramba II.« Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Moana scandalosa«. Prep. ml. pod 18. letom.

TEATRO COMUNALE - OBČINSKO GLEDALIŠČE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00 »Camora«, 20.00 »Poper iz Miamijs II«.

SVOBODA - Šempeter Danes zaprto.

DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI All'Orso bianco (Tavassani) - Korzo Italia 10 - tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Občinska lekarna št. 1 (Comunale) - Ul. Terenziana, 26 - tel. 482787.

pogrebi

Danes v Gorici ob 10.30 Luigi Macor iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12. uri Antonio Crasselli iz splošne bolnišnice v cerkev pri Madonini in na pokopališče v Ločniku, ob 13. uri Antonia Baici iz splošne bolnišnice v Torviscoso.

0481-387333
NEPOSREDNA ZVEZA
PRESTI AUTO

S klicem na to številko boš
dobil katerokoli pojasnilo
v zvezi s posojili PRESTIAUTO

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

A.W.S. GORICA

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

Z dirigentom Milanom Horvatom in solistom Milošem Mlejnkom Enkratno simfonično razkošje z orkestrom SF

Koncert orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane v tržaškem gledališču Verdi je vpadel v čas tržaške simfonične sezone 1989/90, ki jo izpolnjuje orkester gledališča Verdi z občasnim sodelovanjem solistov. Ob dveh izvenrepertoarnih koncertih (Italijanskega mladinskega orkestra iz Fiesoleja in francoskega orkestra Paul Kuenze iz Pariza s slavnim čelistom Mstislavom Rostropovičem) je orkester Slovenske filharmonije tako poskrbel za prekinitev določene monotonosti, ki je nujno povezana s poslušanjem vedno istega orkestra in že četrtič zapored pod taktirko istega dirigenta.

Pri gostovanju orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Milana Horvata pa seveda ni šlo samo za prekinitev take monotonije, marveč še za mnogo več: za demonstriranje vrhunškega muziciranja, kakršno se glasbenemu občinstvu gledališča Verdi nudi le izjemoma in prav zato je treba samo obžalovati, da se je velik del tradicionalnih obiskovalcev koncertov v Verdiju sam prikrajšal za prvovrstno glasbeno doživetje. Ob maloštevilnih glasbenih sladkosti iz vrst italijanskega občinstva so namreč gledališče Verdi v še kar zadovoljivem številu napolnili predvsem slovenski poslušalci in v zadnjem trenutku še mladi gojenci konservatorija. In vendar je bilo gostovanje slovenskega orkestra v okviru glasbenih izmenjav med Ljubljano in Trstom tokrat namenjeno predvsem ita-

lijanskemu občinstvu. Istočasnost (toda zakaj je bila potrebna?) s koncertom Koncertnega društva v Rossettiju in natrpanost letošnje simfonične sezone je lahko le delno opravičilo, ki pa ne odstranjuje občutka, da je tako imenovani »elitni« del tržaškega italijanskega občinstva še enkrat hotel pokazati svojo kulturno zaprtost do sosesčine, ki je tudi s tem koncertom dokazala, da se ima s čim postaviti v svetu, ne nazadnje tudi s polnoštevilno prisotnostjo na gostovanju Verdijevega orkestra in zbora v Cankarjevem domu v Ljubljani. Očitno se bo moralo v našem mestu oddaliti še mnogo ledu, predno bo hvalevredna pobuda s kulturnimi izmenjavami lahko našla pri nas rodovitnejša tla.

Orkester Slovenske filharmonije se je predstavil najprej s skladbo slovenskega avtorja Uroša Kreka »Rapsodični ples«, zasnovano na ljudskem melosu in ritmu in izpeljano v neoklasičnem stilu z uporabo širšega spektra izraznih sredstev tja do meja dodekafonije. Pod natančnim vodstvom mojstra Milana Horvata jo je orkester podal z vso potrebno briljantnostjo in virtuosistično ritmiko. V Schumannovem Koncertu v a-molu za violino in orkester op. 129 (isto skladbo smo lahko letos poslušali v izvedbi pariškega komornega orkestra Paul Kuenze s slavnim violončelistom Rostropovičem), zahtevnem tako za solista kot za zmanjšani orkester, je prišla

polno do izraza skladateljeva inventivnost v obravnavanju obeh komponent, orkestra v vsej njegovi simfonični strogosti, solista v tehnični zahtevnosti, ki mu le redko dopušča virtuosistično spevnost godala, zato pa izpostavlja predvsem tehniko violončelovskega muziciranja. Solist Miloš Mlejnki ji je bil kos z mojstrstvom, ki ga odlikuje.

Umetniški vrhunec koncerta pa je bila nedvomno izvedba Beethovne Sedme simfonije v A-duru op. 92, ob kateri smo lahko v najbolj prepričljivi meri občudovali odlike tega imenitnega orkestra, nič manj pa tudi dirigentov zanos in plastičnost prenašanja intencij na orkester, ki se mu vsekakor odziva kot skrajno poslušno telo. Zvočna plemenitost vseh instrumentalnih skupin, intonacijska čistost, natančnost vstopov in sklepov, dognana dinamika, zvočna barvitost, vse to je pogojevalo superlativno izvedbo, vredno najbolj slavnih orkestrskih svetov.

Navdušeni odzivnosti občinstva sta se orkester in dirigent velikodušno oddolžila še z dvema dodatkom, z Dvořakovim Slovanskim plesom in uverturo iz Rossettijeve opere »Tatinska sraka« (La gazza ladra). V dvorano sta se razlili božajoča spevnost slovenske melodičnosti in za njo briljantna rossinijevska živahnost, toda iz gledališča smo vendarle odhajali prevzeti in duhovno obogateni od interpretacije Beethovne Sedme simfonije.

JOŽE KOREN

Kratkočasna satira

Gledališka gostovanja so navadno posrečeni dogodki, predvsem ko gre za skupine iz drugih jezikovnih okolij. Gledalec ima priložnost začuti ritem in zven tujega jezika, če ga razume ob njem uživa, če pa ne, se kljub temu seznani s posebnim gledališkim izrazom. Ob sobotnem gostovanju satiričnega gledališča Jazavac iz Zagreba pa ta ugotovitev velja le na pol: hrvaško gledališče in hrvaški jezik (tokrat »zagrebščanščina«) res nista tako neznana in daleč, da ju ne bi razumeli tudi v Trstu. Dokaz temu je bilo dostojno število gledalcev v Kulturnem domu. Člani satiričnega gledališča Jazavac so zaigrali lahkotno, radoživo komedijo Fadila Hadžića »Gospoda in tovariši«. Resnici na ljubo — zgodba je sama na sebi dokaj enostavna in nepretenciozna, najrazličnejše situacije, dialogi in mimika pa vzbujajo salve smeha, tako da se gledalec vsekakor reži. Skratka, zabava se in če potem sledi še nekakšni komični diferenciaciji na gofopo in proletarijat, je to samo še plemenit dodatek. Torej posrečeno gostovanje z lepimi igralskimi izvedbami pod vodstvom režiserja Georgija Para.

Prvenec kriškega avtorja predstavili v Sežani Srečanje s prozaistom Miranom Košuto

Pretekli petek je bilo v sežanski Kosoelovi knjižnici živahno kot malokdaj. K temu sta seveda prispevala razstava slik Klavdija Tutte in pa predstavitev literarnega prvenca Mirana Košute. O knjigi, ki je izšla sredi letošnje pomladi, je spregovoril literarni zgodovinar Boris Paternu. Uvodoma je

dejal, da so bili Ivanka Hergold in ostali dosedanja ocenjevalci knjige zelo površni, kajti v resnici gre za globoko premišljeno literarno delo, ki si zasluži vso pozornost. Gre za zelo resno literaturo in smo knjige v resnici lahko samo veseli. Da je knjiga skrbno napisana, govori že naslov, ki ni slučaj-

jen, kajti avtor je široko izobražen človek, pri čemer gre še posebej opozoriti na njegove literarne eseje, predvsem študijo o Vladimiru Bartolu. In niti niso slučajni trije glavni podnaslovi v knjigi: Adagio - come un ricordo, Moderato bucolico in Andante quasi scherzoso. Paternu je potem v dokaj podrobni analizi dela povedal, da Košute ni moč primerjati s kakšnim običajnim pripovednikom, kot je na primer Ingolič, ker gre za mnogo globlje literarne vrednote in odpiranje novih tem v slovenski literaturi.

Predstavitev knjige je popestril gledališki igralec Vladimir Jurc, ki je imenito prebral dva odlomka iz Rapsodije v treh stavkih, z orgelsko glasbo pa je Vlasta Lokar dala večeru še poseben pečat. Slikarja Tutto je predstavila umetnostna zgodovinarica Nives Marvin.

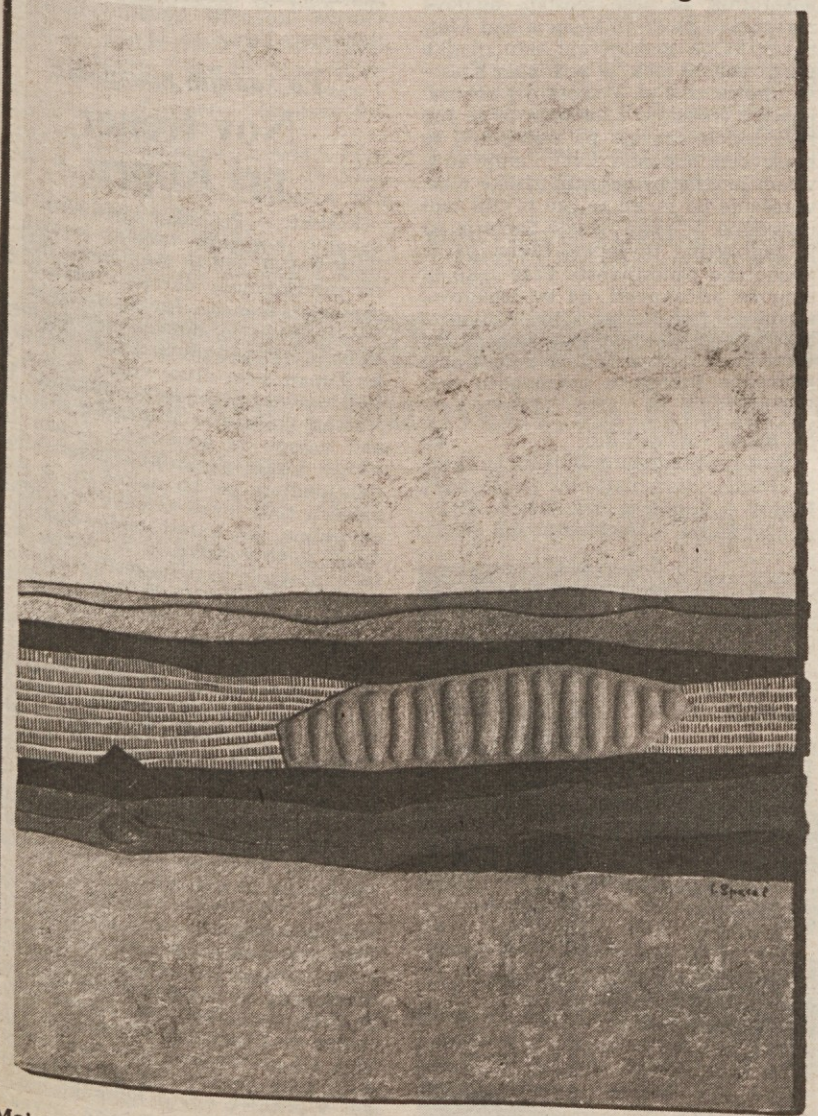
Lučka Čehovin je potem zaključila večer z žalostno ugotovitvijo, da kljub stalnemu govorjenju o skupnem kulturnem prostoru, Košutova knjiga (izšla je pri ZTT) še ni dobila uradnega dovoljenja za prehod čez mejo in ji je pot do bralca v matični domovini zaenkrat zaprta...

(a. n.)

Na sliki (foto Magajna): med predstavitvijo Košutove knjige v sežanski knjižnici.

Sinhrotron na kraških njivah

Mojster Lojze Spacal nam je poslal reprodukcijo svojega dela, ki glede po-vednosti res ne potrebuje komentarja

Pogovor s koordinatorjem Fontane Danilom Japljem Pesem je protiutež delu v tovarni

Danilo Japelj, ekonomist v tovarni Tomos, je literaturo pričel objavljati že zelo zgodaj, še v času šolanja, odločneje pa so njegove pesmi »stopile« med bralce leta 1987, ko je izdal prvo pesniško zbirko »Ko dan koleba« in letos, ko je izšla še njegova druga zbirka »Cigani usode«. Poleg tega je od vsega začetka zelo aktiven član uredniškega odbora mlade literarne revije Fontana, ki izhaja v Kopru.

Knjiga pesmi Cigani usode je še »topla«, saj je izšla letos; kako so jo sprejeli bralci?

»Literati se često sprašujemo, zakaj sploh pišemo, objavljamo, predstavljamo svoje stvaritve. Kot vsi drugi si tudi sam želim, da bi moje pesmi prišle do ljudi, da bi jih brali in da bi sam dobil o tem povratno informacijo. Zaenkrat sem zadovoljen z odmevom na svoje pisanje, saj še vedno dobivam naročila za mojo drugo zbirko. To mi daje voljo za nadaljnje ustvarjanje. Če pišem samo za v predal, je to sicer oblika samosprostitve, vendar ostaneš na pol poti, nedorečen in nepotrjen.«

Ali pripravljate kakšno novo zbirko? Kako je s tiskanjem knjig na Obali?

»Trenutno se bolj ukvarjam z uredništvom pri reviji Fontana in sem svoje literarno ustvarjanje postavil v drugi plan. Sicer pa mislim, da sta obe moji zbirki izšli kar hitro ena za drugo in da si lahko sedaj privoščim malo »odmora«.

S tiskanjem knjig na Obali pa je ravno tako, kot drugje v Sloveniji: težko prideš v ožji izbor, če pa se ti slučajno nasmehne sreča, doživiš objavo oziroma izid knjige šele čez par let. Nekateri si pomagamo s samozaložbami, v zadnjem času pa skušamo pri Fontani priskočiti na pomoč takšnim avtorjem in jim organizacijsko ter delno tudi materialno omogočiti objavo njihovih del. Založba Lipa ima v zadnjem času finančne težave, v njeno zbirko Rob pa se prerinejo le nekateri izbrani avtorji. Skratka, nič kaj rožnato ni!«

Po poklicu ste ekonomist; kako vas je sploh »zaneslo« med pesnike? Katere tematike vas najbolj privlačijo?

»Zame je pesnikovanje neke vrste kompenzacija, protiutež enoličnemu delu v tovarni, pomeni mi določeno sprostitev, brez katere skoraj ne morem več ujeti duhovnega ravnotežja. Moje pesmi niso odkrito družbeno angažirane, temveč se bolj ukvarjajo s splošnim bistvom življenja, s slutenjem daljav in razsežnosti izven prostora in časa človeškega bijanja. So neke vrste trganje iz mikrokozmosa in hkrati slutenje transcendence makrokozmosa. Odpira se ti vprašanje režiserja določenega programa, po katerem se gibljemo; in navsezadnje tudi vprašanje o smiselnosti tega edinega življenja, ki ga imamo...«

V zadnjem času ste »prvi med enakimi« v uredniškem odboru primorske literarne revije Fontana, za katero je značilno, da kljub skromni družbeni pomoči redno izhaja in je iz številke v številko kvalitetnejša. Kdo vse sodeluje pri reviji? Ali se bo njen položaj (finančni) kaj izboljšal?

»Res sem v zadnjem letu dni (zaradi odsotnosti Edelmara Jurinčiča) malo bolj angažiran pri Fontani in opravljam funkcijo nekakšnega »koordinatorja« v uredniškem odboru, kjer pa vsi delujemo popolnoma neformalno in brez uredniških nazivov. Pri reviji trenutno sodeluje okrog 130 bolj ali manj stalnih sodelavcev iz cele Slovenije in s takšnim številom se lahko pohvali malo podobnih revij. Upoštevati je treba tudi, da je vse delo pri Fontani opravljeno zastopni in da avtorji ne dobivajo nobenih honorarjev. Žal tudi v bodoče še ni pričakovati večjih sprememb na boljše, saj poznamo stanje v kulturi. Prav to pa nas vse, ki delujemo pri Fontani, še bolj spodbuja k delu in nas povzdiguje v gibanje, ki ga ne more zaustaviti nobena kriza. Upamo, da bomo vzdržali!«

Nemara bi bilo smotno, če bi Fontano »prevzelo« novoustanovljeno Združenje književnikov Primorske?

»Zakaj pa ne? Tudi o tem v zadnjem času veliko razmišljamo. V uvodniku k 11./12. številki smo celo obelodanili idejni projekt revije, v katerem smo poskušali opredeliti hipoteze o nadaljnji usodi revije. Poleg ideje o povezavi z literarnim delom revije Primorska srečanja, je kot pobuda tu omenjena tudi vključitev Fontane v osnovni program Združenja književnikov Primorske. Mi smo torej »za«, sedaj je na vrsti združenje, da se izjasni!«

Kako vam uspe vse te aktivnosti uskladiti s privatnim življenjem?

»Ni lahko! Toda, če trdno verjameš v smiselnost tega, kar počneš, ti nobena stvar ni pretežka in vedno najdeš čas za uresničitev vseh idej.«

Razgovor pripravil JOŽEK ŠTUCIN

Razstava o Krasu

V Ul. sv. Frančiška 23 deluje Mednarodno združenje za prosti čas, ki redno prireja nagradne razstave mini slik na določeno temo. Tokrat je bil na vrsti Kras. Slike je ocenjevala žirija, ki ji je kot na prejšnjih razstavah predsedoval Milko Bambič. Nagrado Občine Trst so podelili znanemu slikarju arhitektu Krasa Giuseppeu Mariniju, pokal zavarovalnice RAS pa Elisabetti Broussard. Ženskam so podelili tudi obe razpoložljivi pohvalni nagradi: eno je prejela Giuliana Bonetti, drugo pa Irma Jurkič, edina udeleženka s slovenskim imenom.

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih - naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

Slabo vreme nagajalo mladim nogometašem

Najmlajši Juventine in cicibani Sovodenj uspešni - Visoka poraza naših v prvenstvu under 18 - Mlajši cicibani Zarje B presenetili

NA GORIŠKEM

NARAŠČAJNIKI

IZIDI 6. KOLA: San Marco - Azzurra 1:6, Isontina - Audax 2:2, Lucinico - Natisone 2:3, San Michele - Pieris 0:1, Pro Romans - Romana 4:0, Juventina - Villesse 0:1, Aris - Gradese neod.

LESTVICA: Pieris 12, Romana 11, Gradese, Azzurra in Corno 10, Natisone in Pro Romans 8, Villesse 7, Juventina 5, S. Michele 4, Audax in Aris 3, Polo 3, Lucinico in S. Marco 2, Isontina 1. San Polo in Gradese imata tekmo manj.

NAJMLAJŠI

NATISONE - JUVENTINA 1:3 (1:2)
STRELCI: Trampuš, Zanier (11-met-rovka), D. Gergolet.

JUVENTINA: Pavio, Scimone, Menis, Devetak, Florenin, Zanier, Lorusso, P. Gergolet, A. Ferfoglia, D. Gergolet, Trampuš, Todde, M. Gergolet, Ambrosi, Mažgon, Černigoj, D. Ferfoglia.

Nastop Juventine je bil nad vsako kritiko. Domačini so sicer prvi prešli v vodstvo, kar je »prebudilo« goste, ki so odtelet zaigrali kot prerojeni in spravili v velike težave Natisone.

Domači so računali, da bodo v drugem polčasu nadoknadili izgubljen. Premoči združene ekipe pa je bila tolikšna, da so morali igralci Natisoneja priznati boljše igranje Juventine. (G. P.)

REZULTATI 6. KOLA: Cormonese - Pro Farra 1:2, Pro Romans - Natisone 2:2, Juventina - Medeuzza 1:0, Lucinico - Corno 2:1, Azzurra - Isontina neod.

LESTVICA: Pro Romans 11; Isontina, Natisone in Lucinico 8, Medeuzza 7, Juventina 6, Corno in Cormonese 4, Pro Farra 2, Azzurra 0.

CICIBANI

SOVODNJE - CORMONESE C 3:0 (1:0)

STRELCA: Federico Pelegrin (2) in Manuel Devetak.

SOVODNJE: Florenin, Marušič (Piras), D. in M. Devetak, Boškin, Pelegrin, Peteani, E. in B. Kovic, Figelj, Orel.

Mladi Sovodenjci so povedli že s prvim napadom, ko je gostujočega vratarja s strelom s strani presenetil Manuel Devetak. Potem pa niso nikakor mogli povezati svojih vrst. Dvakrat pa je moral posredovati tudi vratar Florenin. Ob koncu je zmago potrdil Federico Pelegrin z dvema zadetkoma, pri čemer je bil drugi dosežen po lepi kombinaciji in podaji M. Devetaka. (E. C.)

IZIDI 5. KOLA (GORIŠKA A SKUPINA): Cormonese C - Itala 5:1, Azzurra - Juventina 3:1, Lucinico - S. Anna 1:1, Sanrocchese - Cormonese B 1:2, Isontina - Sovodnje 2:2.

LESTVICA: Sovodnje 8, Isontina in Azzurra 7, Sant'Anna in Lucinico 5, Cormonese B 4, Juventina in Cormonese C 2, Sanrocchese in Itala San Marco B 0.

IZIDI 6. KOLA (TRŽIŠKA A SKUPINA): San Marco - Aris 2:3, San Michele - San Canzian 2:2, Monfalcone - Mladost 3:1, Turriaco - Gradese 0:7, Ronchi - Fogliano 0:2.

LESTVICA: Gradese 12, Aris 9, Fogliano 6, Monfalcone, Ronchi in Mladost 5, Turriaco in San Canzian 4, San Marco in San Michele 3.

ZAČETNIKI

IZIDI 6. KOLA (GORIŠKA SKUPINA): Itala - Natisone 4:0, Sanrocchese

- Azzurra 1:0, Isontina - Lucinico 1:1, Sovodnje - Corno 2:0, Cormonese - Audax 8:0, Mossa - Itala B 2:1.

LESTVICA: Itala San Marco A in Sanrocchese 12, Isontina 11, Cormonese 10, Azzurra 6, Sovodnje 5, Natisone, Pro Romans in Mossa 4, Lucinico 3, Audax 1, Itala San Marco B in Corno 0.

IZIDI 6. KOLA (TRŽIŠKA SKUPINA): Gradese - Aris 0:4, Staranzano - San Canzian neod., Monfalcone - Romana 4:0, Pieris - Mladost neod., Ronchi - Turriaco neod., Vermegliano - Fogliano neod., S. Michele - S. Marco 2:0.

LESTVICA: Monfalcone 12, Staranzano, San Canzian in Ronchi 10, Aris 9, S. Michele 6, Vermegliano in Fogliano 4, Gradese in Romana 3, Pieris in Turriaco 2, San Marco 1, Mladost 0.

NA TRŽAŠKEM

UNDER 18

SKUPINA H

SAN MARCO SISTIANA - PRIMORJE 3:0 (0:0)

PRIMORJE: Blason, Švab, Stefančič, Sterni, Tomaž Tence, Sedmak, Maksi Tence, Škabar, Štoka, Trampuš, Stofa.

Proti prvouvršeni ekipi bi naši lahko odnesli točko. Le 20 minut pred koncem so »rdeče-rumeni« ostali v desetih pri rezultatu 0:0. V prvem polčasu so Prosečani celo zadeli vratnika s Sedmakom. V nadaljevanju pa niso naredili ničesar, da bi premagali enakovrednega nasprotnika. Do ključnega trenutka je prišlo, ko je poprečen sodnik pokazal rdeči karton Sedmaku. Potlej so naši povsem popustili. Za živčnost in slabo obiskovanje treningov moramo naše fante pokarati. Doselej so »rdeče-rumeni« v petih tekmah prejeli pet rdečih in šestnajst rumenih kartonov. (Maksi)

OSTALI IZIDI 6. KOLA: Fogliano - San Luigi 2:3; San Canzian - Staranzano 3:2; Mossa - Chiarbola 0:3; Montebello - Turriaco 6:0; Mariano - Villesse 1:6.

LESTVICA: S. Marco 9; S. Canzian in S. Luigi 7; Mossa, Chiarbola in Villesse 6; Fogliano in Primorje 4; Turriaco 3; Mariano 0.

SKUPINA I

BREG - S. SERGIO 0:6 (0:3)

BREG: Giglifano, Schiavon, Pečar, Slavac, Zupin, Ota, Bianchi, Turco (Luia), Škabar, Bandi, Visintin (Blasutto), Stefančič, Majovski.

Brežani so drugič zaporedoma izgubili doma, in to zelo visoko, kot sicer kaže sam rezultat. Gostje so bili stalno v premoči, saj so Brežani ustvarili le eno nevarnejšo priložnost z Bianchijem.

Gostje pa so polnili domačo mrežo in bi lahko dosegli še druge zadetke. Edina razveseljiva novica je, da se je po daljši odsotnosti ponovno vrnil na igrišče Slavac. (E. B.)

OSTALI IZIDI 6. KOLA: S. Nazario - Giarizole 1:0; Costalunga - Domio 0:0; Olimpia - Muggesana 2:1; Fortitudo - Edile Adriatica 0:1; Azzurra - Campanelle 1:2; Opicina - CGS 0:1.

LESTVICA: CGS 11; S. Nazario in San Sergio 9; Edile Adriatica 8; Olimpia 7; Muggesana, Fortitudo, Giarizole in Costalunga 6; Opicina 5; Domio 4; Breg 3; Campanelle in Azzurra 2.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A

BREG - ZAULE RABUIESE 3:3 (2:1)
STRELCI ZA BREG: Bajec, Mauri, Mondo.

Trenutek s tekme najmlajših Isontina - Juventina Carnica Ass

BREG: Giglifano, Kalc, Štrajn (Poret), Laurica, Rocchetti, Švab, Bajec, Reja, Mauri, Azzano, Mondo, (Rapotec).

Ceprav v okrnjeni postavi so domačini dobro igrali. Sreča pa jim ni bila naklonjena. Takoj v začetku so gostje povedli, Brežani pa se niso predali, saj so zlahka in kmalu izenačili z lepim strelom Bajca in nato še podvojili s prav tako lepim zadetkom Maurija. V drugem polčasu so naši mislili, da imajo tekmo v rokah. Tako pa ni bilo, kajti Zaveljčani so hrabro napadali in tudi izenačili, čeprav z avtogolom Štrajna. Brežani so spet začeli napadati, dokler se jim trud ni poplačal s krasnim zadetkom Monda. Odtlej pa so se spet zapirli v obrambo in pustili, da so nasprotniki izenačili. (Luka)

OSTALA IZIDA 7. KOLA: Chiarbola - Montebello 2:0; Costalunga - Opicina 1:1.

LESTVICA: Chiarbola 11; Costalunga 9; Breg in Opicina 7; Zaule 5; Montebello 3.

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

SAN GIOVANNI - PRIMORJE 3:1 (2:1)

STRELCE: Emili.
PRIMORJE: Plehan, Guštin, Husu, Digovič, Gherbassi, Emili, Nadlišek, Vremec, Rebula, Kristjan Pacor, Paselli.

Proti zelo močni ekipi so naši zadovoljili. Prvi zadetek so prejeli po spornem »off-sidu«. Potem ko so prejeli drugi zadetek, so »rdeče-rumeni« odločno reagirali. Vseeno so imeli edino priložnost z Emilijem, ki je realiziral, potem ko je preigral dva igralca. V drugem polčasu so »rdeče-rumeni« še naprej zagrizeno branili in skušali remizirati v protinapadu. Tretji zadetek so Tržačani zasluženo dali v zadnjih minutah. Pohvalo zasluži tokrat vratar Adriano Plehan, ki se je izkazal z odličnimi posegi. (Maksi)

OSTALA IZIDA: Don Bosco - S. Andrea 2:7; Fortitudo - Triestina 0:4.

LESTVICA: S. Giovanni in Triestina 12; Primorje 7; Fortitudo 6; S. Andrea 4; Don Bosco 1.

SKUPINA B

PORTUALE - ZARJA 0:0

ZARJA: Bellafontana, Silli, Grgič, Saša, Tence, Castellano, Biondi, Umek, Jurinčič, Cinti, Gregori, Poropat, Osich, Ražem, Granzotto, Possega.

V dežju in na slabem igrišču so se morali igralci obeh ekip najprej potruditi, da se obdržijo na nogah. Zarja je takoj prevzela pobudo na sredini igrišča in pokazala, da je solidna ekipa. Na takem igrišču ni bilo lahko pokazati dobre igre, toda z veliko voljo je to Zarji uspelo in od vsega začetka je stisnila nasprotnike v obrambo, tako da je že v 3. min. igre z lepo koralno akcijo se približala nasprotnemu vratniku, a je Umek zadel prečko. V vsem prvem polčasu se je igra vseskozi odvijala na polovici igrišča nasprotnikov. Tudi v drugem polčasu je bila premoč Zarje več kot očitna. (G. Umek)

OSTALI IZIDI: Zaule - Servola 0:1.
LESTVICA: San Luigi 12, Domio 9, Zarja, Portuale in Servola 5; Zaule 4.

CICIBANI

SKUPINA A

BREG - FORTITUDO 3:5 (2:4)
STRELCA ZA BREG: Čurman 2 in Šik.

BREG: Mauri, Zedda, Sančin, Martini, De Marchi, Čurman, Šik, Slama, Baldi, Ota.

V prvi tekmi na domačem igrišču, do sedaj so namreč morali zaradi nerazpoložljivosti igrišča igrati v gosteh, so mladi Brežani nezasluženo izgubili. Ekipi sta si bili enakovredni, toda gostje so izkoristili vsako napako Brežanov in tako dosegli kar pet zadetkov. Tudi Brežani bi lahko realizirali več golov, če ne bi napravili dve zelo ugodni priložnosti in če ne bi strel Čurmana odbila prečka. Med posamezniki moramo tokrat pohvaliti Šika, ki je igral zelo dobro v napadu. (E. B.)

OSTALI IZIDI 6. KOLA: Altura - Domio 3:1; S. Sergio - Costalunga prek.; Soncini B - Azzurra 7:1; Muggesana - Zaule 0:6.

LESTVICA: Soncini B in Altura 11; Costalunga 8; Domio 7; S. Sergio 5; Zaule in Fortitudo B 4; Breg 2; Azzurra in Muggesana 0.

SKUPINA C

CICIBANI

PRIMORJE - FORTITUDO A 4:2 (2:2)

STRELCI ZA PRIMORJE: Šemec 2, Pertot, Carli.

PRIMORJE: Bergagna, Bukavec, Ostrouška, Carli, Šemec, Pertot, Šusteršič, (Sardo, Škrlj, Milič, Gruden, Budin).

NARAŠČAJNIKI

BOR - STEFANEL 48:90 (25:62)
BOR: Bandi, Riccobon, Turco 2 (0:2), Gallopin 4 (0:3), Grbec 2, Samec 19 (1:3), Giacomini 4, Cupin 8 (2:2), Porporati 9 (3:5).

Za visok poraz je bil borovcem predvsem usoden prvi polčas, saj so v tem delu zaostajali skoraj za 40 točk. V drugem polčasu so si precej opomogli in znatno ublažili poraz. Treba pa je poudariti, da je Stefanfel zares razred zase.

Najboljši v Borovih vrstah je bil Samec. (A. Kovarčič)

POLET - FERROVIARIO 64:82 (30:36)
POLET: Pro 2, Devetak 8 (0:2), Gerli Talocchi 4, Malalan, Clarich 2, Vatta 25 (3:9), Svara, Vidali 11 (3:8).

Brez enega ključnih igralcev, kot je Aljaž Vavpetič, so se poletovci Ferroviariu trdživo upirali v prvem polčasu. Kot pa se jim večkrat doslej dogaja, povsem popustijo proti koncu tekme in visok poraz je tu.

Od posameznikov bi omenili Vatto in Vidali. (A. Granier)

OSTALA IZIDA 5. KOLA: Poggi - Don Bosco 62:94; Latte Carso A - Ricreatori 55:67.

LESTVICA: Stefanfel 10; Don Bosco 8; Ricreatori in Latte Carso A 6; Bor in Ferroviario 4; Kontovel, Polet, Poggi in Latte Carso B 2; Autosandra 0.

obvestila

ŠD MLADINA
obvešča, da se v občinskem rikreativnem obdobju ob torkih in četrkih ob 19.30 odvija predsmučarska telovadba pod vodstvom prof. telesne vzgoje. Zainteresirani se lahko prijavijo direktno v rikreativno obdobje ali telovadbe.

SKD DEVIN IN ŠD SOKOL
priredita 25. in 27. novembra v dvorani Igo Gruden v Nabrežini tradicionalni sejem nove in rabljene smučarske opreme. Stojan in Ani vam bosta na razpolago s trgovino 3A Sport z vso novo opremo. Urnik bo naknadno javljen.

ŠZ SLOGA IN SK DEVIN
vabita na tradicionalno martinovanje v nedeljo, 12. t.m. Dobimo se ob 13. uri v Bazovici (vzpon na Vremščico ali Nanos), ob 17.30 večerja pri Hudičevcu. Predvidena cena 9.000 lir. Za informacije tel. na št. 226283 - Viktor Stopar ali 200236 - Bruno Škerk.

SMUČARSKI ODESK SPDT
obvešča, da se bosta predsmučarska telovadba in rekreacija začeli 10. t.m. ob 20. uri v telovadnici šole Brigata Julia v Drevoredu XX. septembra. Informacije in vpisovanje: Pavel facchin, tel. 742488.

SK BRDINA
obvešča, da je še nekaj prostih mest za zimovanje na Pohorju. Zainteresirane prosimo, da se zgledajo na sedežu ob ponedeljkih od 19. do 21. ure.

naše ekipe v mladinskih košarkarskih prvenstvih - naše ekipe v mladinskih košarkarskih prvenstvih

Odličen start borovcev in Kontovelcev v prvenstvu državnih kadetov

DEŽELNI MLADINCI

CICIBONA - LATTE CARSO 102:99 (58:47)

CICIBONA: Simonič 7 (1:3), Cecco 6 (1:3), Berton 10 (2:4), Turk 4, Pregarc, Lippolis 17 (3:4), Vodopivec 10 (0:2), Cupin 23 (7:10), Pertot 17 (7:10), Bogatec 8 (2:2).

Cicibonaši so v prvem kolu mladinskega državnega prvenstva zasluženo premagali trdživo ekipo Latte Carso. Naši so proti koncu prvega polčasa vodili kar za 20 točk, toda zadnje tri minute so gostje s protinapadom nadoknadili. Prvi polčas se je zaključil s Cicibono v vodstvu z 11 točkami. Moramo reči, da sta dotlej ekipi imeli velike težave s splošnim trenom v balonu. Nato sta sodnika prekinila tekmo in jo nadaljevala v telovadnici v Ul. Della Valle.

V novi telovadnici so se boljše znašli nasprotniki, ki so nadoknadili zaostanek. Toda cicibonaši niso popustili in z veliko voljo prišli do zmage. Od posameznikov naj omenimo Cupina, Lippolisa in Pertota. (R. S.)

KONTOVEL TECHN A

SAN BENEDETTO GO 68:106 (35:44)

KONTOVEL TECHN A: Ban 1 (1:2), Emili 2, Gruden 4, Briščik 13 (3:10), Gulič 13 (3:4), Danieli 6 (2:6), Bizjak 2,

Pečar 24, Krevatin 1 (1:2), Vodopivec 2, PM 10:24.

V prvi prvenstveni tekmi je Kontovelci mladinci častno izgubili proti starejši in izkušeni ekipi San Bendetta iz Gorice. Kontovelovo ekipo sestavljajo igralci državnih in državnih kadetov. Tekma je bila v prvem polčasu izenačena, saj so naši do 15. min. vodili s petimi točkami razlike (30:25). Nato je trener poslal na igrišče vse razpoložljive igralce in San Bendetto je povedel za 9 točk.

V drugem polčasu pa je San Bendetto igral bolje in zmagal z lahkoto. Od posameznikov naj omenimo Danielija in Krevatina v obrambi, medtem ko sta se v napadu izkazala Pečar in kapetan Briščik, ki je bil neresljiva uganika za goriško obrambo. (L. V.)

OSTALA IZIDA 1. KOLA: CGI Milje - Ferroviario 73:81; Barcolana - Stella Azzurra 70:63.

DRŽAVNI KADETI

BOR - FANTONI VIDEM 92:79 (45:39)

BOR: Bajc, Simonič 10 (2:7), Debeljuh 32 (6:10), Starec 2, Posega 16 (6:12), Filipčič, Škabar 7 (1:2), Tomšič 4 (2:4), Brus, Pavlica 21 (7:11). **TRI TOČKE:** Debeljuh 2.

Državno prvenstvo kadetov se je za borovce pričelo na najboljši način. Na

domačih tleh so namreč premagali nič manj kot videmski Fantoni. Gostje, ki so fizično izstopali se niso sicer izkazali kot homogena ekipa. Na začetku je bilo na obeh straneh kar precej napak, tako da je bil izid stalno v ravnovesju. Po odmoru pa so naši pozabili, da igrajo proti ekipi prvoligaškega kluba in so z učinkovito obrambo mož-moža sredi drugega polčasa odločno povedli (71:55). Videmčani so se tedaj postavili v cono 3:2, kar pa našim ni preprečilo, da bi dosegli prestižen uspeh. (A. Pavlica)

KONTOVEL - LEGNONORD UD 78:70 (39:38)

KONTOVEL: Ban 3, Emili 3 (1:2), Budin 14 (4:4), Briščik, Gulič 22 (1:4), Pečar 12 (4:6), Daneu 6, Krevatin 6, Gregori 9.

TRI TOČKE: Budin 2, Gulič 1.

Kontovelci so uspešno startali v tem prvenstvu, saj so, kljub odsotnosti ključnega igralca, kot je Rebula, premagali solidno videmsko moštvo Legnonord.

Za značajno in uspešno igro je treba pohvaliti vse naše igralce.

OSTALA IZIDA 1. KOLA: Pall. Pordenon - Ferroviario 78:63; Autosandra - Fosam UD 69:103.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglaš 850 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

sreda, 8. novembra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

FIEG

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Njegovega naslednika bo predlagal predsednik IRI Nobili V ponedeljek zvečer v nesreči umrl predsednik Alitalie Verri

RIM — V silovitem trčenju med blindirano themo in avtobusom je v ponedeljek pozno zvečer v Rimu umrl 50-letni predsednik Alitalie Carlo Verri (na sliki AP). V nesreči je umrl tudi Verrijev šofer Enrico Grapelli.

Do trčenja je prišlo približno ob 22.10 na semaforiziranem križišču med Ulico delle Tre Fontane in Ulico Laurentino. Kot je ugotovila prometna policija, sta oba semaforja v redu delovala, prvi podatki pa kažejo, da je tema z veliko hitrostjo zapeljala skozi rdečo luč in se skušala vključiti v promet na Ulici Laurentina. Takrat pa je tam mimo pripeljal avtobus mestnega prometa in silovito trčil v themo. V avtobusu je bilo približno deset potnikov, nihče med njimi pa ni bil ranjen. Zaradi dežja so bila tudi vsa stekla v avtobusu zarosena, tako da nihče od potnikov prometnikom ni mogel povedati, kako je do nesreče sploh prišlo.

Carlo Verri se je rodil leta 1939 v Bariju in je diplomiral na pravni fakulteti. Svojo managersko kariero je

začel že leta 1963 v nekem švedskem podjetju, kjer je bil najprej komercialni direktor za Italijo in tujino, dokler ni leta 1978 postal tudi pooblaščen upravitelj tega podjetja. Ko je švedski Elektrolux leta 1984 odkupil del delnic Zanussija, je postal generalni direktor podjetja, že leto kasneje pa tudi pooblaščen upravitelj Zanussija. V istem letu je postal predsednik Zanussijevega obrata za proizvodnjo gospodinskih strojev, leta 1988 pa so ga imenovali v upravni svet družbe Alitalia, kjer je nato na mestu predsednika zamenjal Umberto Nordia.

Dokler ne bo imenovan Verrijev naslednik, bo v skladu s statutom Alitalie predsedniške dolžnosti opravljal pooblaščen upravitelj Giovanni Bisignani. Novega predsednika letalske družbe Alitalia bo predlagal Franco Nobili kot novoimenovani predsednik IRI, ki je večinski delničar Alitalie. Nato bo predlagani kooptiran v upravni svet letalske družbe in najbrž že na isti seji tudi imenovan za predsednika Alitalie.

Polemike o njeni uporabi se žolčno nadaljujejo Verska gibanja odločno proti tabletki RU 486

RIM — Tabletki za prekinitev nosečnosti RU 486 še dolgo ne bo na razpolago v italijanskih bolnišnicah. Vojna, ki so jo sprožila razna gibanja za življenje, je bila tako ostra in odločna, da je daleč preklopila celo bitko proti zakonu o splavu. Kljub temu pa je RU 486 še naprej med glavnimi argumenti tako v javnosti kot v političnih in zdravstvenih krogih.

Podtajnik ministrstva za zdravstvo, socialistka Elena Marinucci, je bila te dni tarča številnih očitkov. Tako ji je na primer senatorka Fumagallijeva (KD) očitala, da bi uvedba RU 486 uzakonila kontracepcijo kot eno izmed oblik prekinitve nosečnosti. Poleg tega pa je v parlamentu vložila interpelacijo, v kateri sprašuje, s kakšno pravico in po kakšni etiki je Marinuccijska sama začela pogajanja z industrijo, ki naj bi v Italiji izdelovala zloglasno pilulo. Fumagallijeva je šla dlje:

Marinuccijsko sprašuje tudi, ali nima od tega kakšnih posebnih materialnih interesov. Oglašili pa so se, kot rečeno, tudi nekateri ugledni strokovnjaki. Svojevrstni prispevek polemiki je dal dr. Giorgio Conciari, ki velja za najbolj transgresivnega ginekologa v državi. Dejal je, da bi uvedba RU 486 znatno zmanjšala »vlogo in lik« zdravnika, ki mora ženski svetovati in ji pomagati pri tako pomembni izbiri kot je prekinitev nosečnosti. »Tabletki jo lahko vsekakor predpiše vendar ne more predvideti, kakšne bodo posledice, čeprav je v Franciji s tem načinom prekinilo nosečnost že 30 tisoč žensk, uspeh pa je bil 96-odstoten,« meni Conciari. Po njegovem mnenju pa je največji strah zdravnikov prav ta, da bi izgubili vlogo in karizem, ki ga sedaj uživajo pri problematičnih pacientkah. Legalizacija RU 486 v Italiji pa je za Conciarija še zelo, zelo daleč.

V Namibiji prvi dan skupščinskih volitev

Karl Mbaha, z zastavico Swapa v roki, je bil eden prvih Namibijcev, ki je oddal svoj glas na volitvah v ustavodajno skupščino. Povedal je, da je bil vso noč pred odprtjem volišč izredno razburjen in se je kot prvi postavil pred vrata enega od volišč v Windhoeku. V zvezi z volitvami je treba še povedati, da ima volilno pravico približno 700 tisoč prebivalcev Namibije, ki lahko izbirajo med kandidati desetih strank. Volitve bodo trajale do sobote, skupno pa bodo izvolili 72 poslancev. Največ možnosti za zmago na volitvah ima Organizacija ljudstev jugozahodne Afrike Swapo, ki pa bo najbrž težko dobila dv tretjinsko večino, ki bi ji omogočala samostojno sestavo vlade in namibijske ustave (Telefoto AP)

Libanonski predsednik Moavad se posvetuje o sestavi vlade

BEJRUT — Renè Moavad, novoizvoljeni libanonski predsednik, je že pričel posvetovanja o imenovanju novega premiera in o sestavi 26-članske vlade »narodne enotnosti«, kot jo predvideva sporazum iz savdskega Taifa. Moavad je še vedno v severnem Libanonu, ki ga nadzoruje sirska vojska. Politični opazovalci napovedujejo, da se bo le s težavo nastanil v Baabdi. Sedanjega stanovalca predsedniške palače, generala Auna, bodo morali po vsem sodeč s silo vreči iz stanovanja.

To vsaj ponavlja maronitski general, ki trdi, da ne bo zapustil predsedniške palače, ker je v Libanonu prišlo do državnega udara in ker je njegova dolžnost braniti svobodo in suverenost Libanona do smrti. V vzhodnem, krščanskem Bejrutu, že tretji dan vlada obsedno stanje z nihajočo napestostjo vzdolž zelene črte. Po vsem sodeč se krog Aunovih privrženecv iz dneva v dan oži. Libanonci so siti desetletne državljanske vojne, želijo si miru in obnovitve gospodarstva. Že res, da je sporazum iz Taifa v bistvu prodal libanonsko suverenost Siriji, ker ne predvideva točnih in obvezujočih rokov za umik sirske »mirovne sil« iz Libanona. V

deželi cedrov pa so prepričani, da bodo prej ali slej kos tudi tej zahtevni nalogi, če jim bo uspelo doseči spravo med Libanonci.

Moavada poleg Sirije podpirajo namreč Berijevi šiiti, Džumblatovi druži, Franzijski krščanski liberalci in maronitska duhovščina, tako da bi lahko sestavil za večino sprejemljivo vlado. Premier mora biti po ustavi sunit, tako da je izbira precej omejena. Med potencialnimi kandidati je dosedanj premier Hos, v Bejrutu pa se vedno bolj širi govorice, da bi lahko to funkcijo prevzel v Savdski Arabiji živeči libanonski poslovnež Rafik Hariri. Njegovo imenovanje bi namreč pomirilo vse tiste, ki se bojijo postopne inglobacije Libanona v načrte Velike Sirije.

Pri reševanju libanonskega vprašanja je ponovno neznanca Izrael, ki se bržkone ne bo sprijaznil z dejstvom, da bo mejil s prosirsko sovražno državo. Po dvajsetdnevnem premoru so izraelska letala včeraj bombardirala položaje šiitov in hezbollahov v južnem Libanonu. Izrael bi lahko torej podprl Auna.

Zdravniki ameriške vojske se urijo v mestnih getih

LOS ANGELES — Pentagon si je o mislil nenavadno obliko profesionalne prakse za vojaške zdravnike. Da bi čim bolj spoznali metode zdravljenja ranjenecv v vojni, jih je poslal v losangeleske gete, kjer so vsa dva meseca, kolikor je trajala praksa, imeli polne roke dela. V mestu sicer ne divja vojna, na dnevnem redu pa so spopadi med sovražnimi skupinami huliganov in kriminalcev. Orožje, ki ga v takih spopadih največkrat uporabljajo, pa so prav puške, pištole in noži, ki povzročijo enake rane kot bajonet.

Zdravniki so priznali, da so si v mestnih getih nabrali nenavadne izkušnje, kakršnih ni mogoče doživeti v nobeni bolnišnici. Zadovoljne pa so tudi vojaške in civilne oblasti. Prve, ker jih je praksa stala razmeroma malo, civilne pa, ker so vojaški zdravniki znatno olajšali delo v bolnišnicah in oddelkih za prvo pomoč. To pozitivno izkušnjo bo Pentagon ponovil tudi v prihodnje. V vojaški akademiji namreč že čaka 15 zdravniških pripravnikov, ki bi radi preizkusili svojo kirurško sposobnost.

Diplomata zalotili z 20 kg kokaina

LONDON — Londonska policija je presenetila 43-letnega peruanskega diplomata Manuela Pacheca Nuneza z dvajsetimi kilogrami kokaina v vrednosti približno 8,5 milijarde lir. Do aretacije je prišlo že marca, predstavnik angleških sodnih oblasti pa je o tem javnost seznanil šele včeraj. Mamilo so odkrili v Nunezovem diplomatskem kovčku pri običajnem pregledu na letališču. Nato so Nunezu sledili do hotela, kjer se je sestel s svojo »zvezo«, in ga tam aretirali, ko je predajal mamilo.

Razprave o socializmu in njegovih perspektivah se zlasti na evropski celine vrstijo domala druga za drugo. Te dni so sklenili debato v Cavtatu, v Jugoslaviji, ki je bila tokrat pod naslovom »Socializem in demokracija«, pred enim mesecem je bil v Madridu simpozij »Socializem in njegova prihodnost«, ki so se ga udeležili mnogi predstavniki vse evropske levice; pred šestimi meseci pa so imeli podoben »forum« v Parizu, kajpak ob obletnici francoske revolucije.

Skratka, veliko razprav, žal pa ob skromnih rezultatih. Odgovora na to, kakšen naj bo socializem v bodoče, še ni. Včasih se zdi, kakor da gre za poskus kvadrature kroga. Tudi omenjene najnovejše razprave o socializmu so v glavnem povedale, kje smo, kateri so problemi in dileme, ne pa, kakšna naj bo socialistična smer v prihodnosti.

Vzlic temu pa pri nekaterih postavkah so si domala vsi enotni. Tudi v Cavtatu so brez pripomb ugotavljali, »da socializma ni brez demokracije, kakor da demokracije ni brez socializma«. Socialistična vizija potemtakem ostane kot optimalna družbena ureditev, seveda z ustreznimi popravki in naravnost novimi videnji. Eno od teh je pluralizem, ki je v bistvu jamstvo, da bodo tako rekoč socialistične rešitve še bolj uspešne.

Napredna solucija mora biti rezultat pluralističnega razčiščevanja. To razčiščevanje, so naglašali v Madridu, pa mora biti v znamenju najbolj pristne kulture, najglobljega dialoga. Politika in kultura se bosta morali v prihodnje vsebolj usklajevati. V Parizu so celo dejali, da bo treba tako rekoč socialistične teorije v bodoče bolj oplajati dobesedno s filozofijo. Skratka, socializem kot teorija, kot filozofija in kot kultura.

Evropska levica se sprašuje o prihodnosti socializma

Nekatera socialistična videnja danes doživljajo naravnost frustracijo. Z njimi bo treba očitno obračunati kar se da hitro, pa tudi korenito, so menili v Cavtatu.

Problemi socializma, so navajali na tem simpoziju (razgrnil pa jih je tudi glavni referat, ki ga je imel prof. Miloš Nikolić), so še zmeraj razpeti med partijskim monopolom in večstrankarstvom, med tako imenovano civilno družbo in avtoritarno državo, zlasti pa seveda med oblikami lastnine. Toda izhodišča za nova socialistična pota so v bistvu že zarisana: problemov razrednega boja, diktature proletariata ali pa demokracijske centralizma bo treba tako rekoč postaviti na glavo.

V Cavtatu, kakor tudi poprej v Madridu in v Parizu, so se domala vsi udeleženci zavzeli za odpravo »avtoritarnih« rešitev, ki jih današnji čas ne prenese več, za bodočnost pa bodo povsem nepojmljive. Karl Hermanson, Georgy Szobasciai, Branko Pribičević in mnogi drugi so kar po vrsti grajali dogmatske prijeme, pri tem pa opozarjali na dve družbeni nuji v bodoče: na tržno gospodarstvo ter na opozicijske silnice, »ki naj bi bile garancija« dejansko najbolj domiselnih socialističnih rešitev.

Dinamike človekovega in svetovnega razvoja bi se morale bolj odločno navzeti tudi socialistične teorije. Te marsikje zaostajajo, včasih pa so celo coka v razvoju. Tako je že na dlani, je rekel na primer Rus Oleg Ferlanov v Cavtatu, da že ne ustreza več slika sveta v smislu, da sta na njem samo kapitalizem in socializem. Podobna je daleč bolj pestra. Giorgio Napolitano je na sestanku v Madridu razlagal, kako je v Evropi potrebna resnično »nova levica«, ki naj jo spodbujajo nove, v mnogih primerih še neslutene razvojne silnice.

Toda bolj opredeljenega stališča o tem, kakšen naj bo socializem v prihodnosti (neglede na to, da so si znanstveniki soglasni v tem, da se bo moral razvijati glede na specifično posameznih krajev), še zmeraj ni; tako v Cavtatu kakor v Madridu in Parizu, so sicer v en glas poudarjali, da je tako imenovani realsocializem propadel (v Cavtatu so celo rekli, da je »moral propasti«, češ, saj ni upošteval ključnega socialističnega vzgona, se pravi humanizma), in da je kajpak mnogo bolj sprejemljivo socialno-demokratski model, »toda s korekcijami«.

V tem modelu je bržčas še zmeraj vprašljivo in pomanjkljivo »družbeno sodelovanje«. »Javnost« je premalo prisotna, njena »odgovor-

nost« pa pogosto močno okrnjena. Nekateri si sicer zastavljajo vprašanje (med njimi, na primer, sloviti socialistični teoretik Samir Amin, kako naj nerazvite dežele dosežejo skandinavski družbeni nivo, če pa so vsestransko zaostale).

Kapilarno vprašanje kajpak ostane lastništvo nad proizvodnimi sredstvi. Odgovori na to niso bili zmeraj enaki, so si pa bili podobni, zlasti v tem, kakor so navajali tudi v Cavtatu, »naj bi lastništvo nad ključnimi sredstvi proizvodnje le ostalo kot socialistična pridobitev«, vendar ob ostalo kot socialistična pridobitev«, vendar ob »odgovornem družbenem upravljanju«. V domačem mahu pa so se udeleženci poudarjali, da la istem mahu pa so se udeleženci poudarjali, da prevzemanja proizvodnih sredstev ne bi smeli »raztegniti«, saj je zasebni sektor ne bi smeli pač pa celo nujen; v prihodnje pa naj bi mnogo bolj gojili »pobudo«, ki da je navsezadnje bistvena sestavina tehnološkega razvoja.

Simpoziju v Parizu, Madridu in Cavtatu pa so imeli še eno skupno značilnost. Sklepali so namreč, da bi morali socialistične težnje v bodoče odločneje prežemati pojavi, ki so neposreden izraz razvoja. Med nje spada denimo ekologija, ki raz razvoja. Med nje spada denimo ekologija, ki ni več samo »varstvo okolja«, pač pa je tako tudi ekonomsko in družbeno vprašanje. »Glede na to, da je bilo treba bolj spodbujati dobesedno »gibanja«, ta pa naj bi, tudi po sodbi nekaterih udeležencev v Cavtatu, sčasoma prevzela celo mesto, ki jih v družbenih strukturah za zdaj zasedajo stranke.

Novejše razprave o socialističnem razvoju pa so opozorile tudi na tole: tako imenovani »razredni« vidik bo bržčas zmeraj bolj blede v duhu »integracijskega« razvoja družbe. Tako bo tudi in zlasti za socializem logično in nujno preiti z obravnave »delavca« kot tako rekoč gibal razvoja, na obravnavo občana, človeka.

MIRO KOCJAN